V. évfolyam. Arad, 1890. Julius 22. Kedd. **195-ik szám.**

Szerkesztőség:
Az arad-csanádi egyesült vasutak palotájában, hová a lap szellemi részét illető közlemények intézendők.

Bérmentetlen leveleket csak ismert kéztől fogadunk el.
Kéziratokat vissza nem küldünk.

Kiadóhivatal:
Az „Aradi Nyomdatársaság", az arad-csanádi egyesült vasutak palotájában van, hová hirdetések, előfizetési pénzek és a kiadás körüli panaszok bérmentve küldendők.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Előfizetési árak:

Helyben (házhoz hordva):		Vidéken (postai szétküldéssel):	
Egész évre	12 frt	Egész évre	14 frt
Fél évre	6 „	Fél évre	7 „
Negyed évre	3 „	Negyed évre	3.50
Egy hóra	1 „	Egy hóra	1.20

Egyes szám ára helyben 5 kr., vidéken 6 kr.

Hirdetések dija:
Nyolcz hasábos petitsor egyszeri hirdetésnél 6 kr.
Minden következőnél . . . . . 4 „
Bélyegdij külön . . . . . 30 „
Nyilttér sora . . . . . 15 „

Lassan a testtel!

Arad, *julius 21.*

Aki lapunk irányát figyelemmel kisérte, bizonyára nem fogja szemünkre vethetni, hogy a reform-eszmék iránt, akár a társadalom, akár a közigazgatás vagy igazságszolgáltatás terén, elutasitólag viselkedtünk volna; ellenkezőleg, minden kinálkozó alkalmat megragadtunk, hogy mellettök felszólaljunk, valahányszor azokat a közjólét és a valódi szabadság fejlesztésére nézve igazán szükségesnek itéltük. Abban az értelemben, hogy minden reformot, minden ujitást pártoljunk csak azért, mert ujitás, — megvalljuk őszintén — nem vagyunk reformerek. Mert hát minden reform ellenében, mielőtt magunkévá fogadnók, három kérdést vetünk föl: Mibe kerül, jobb-e a réginél, s időszerü-e? Ha e kérdéseinkre nem kapunk és nem tudunk kielégitő választ, szivesebben a régi mellett maradunk, azzal tartva, hogy jobb a száraz kenyér a sületlen ujnál. Különösen gyanusak azon korszakot alkotó reformok, melyeket divatos politikusok fujtak fel a czélból, hogy beléjök kapaszkodva, a politikai Olympusba jussanak, ha mindjárt a baloldalt álló másodrangu istenségek közé is.

Ilyen divatos kapaszkodásnak tartjuk a Grünwald-féle rideg államositását a közigazgatásnak. Semmiféle bizalommal nem viseltetünk ezen korszakot alkotó reform iránt, mert félünk tőle, hogy sokba kerül és mert nem találjuk időszerünek; azt, hogy jobb lenne talán a réginél, nem vitatjuk, kijelentvén, hogy meg vagyunk elégedve a mostanival is. Nem tagadjuk ugyan, hogy helylyel-közzel a helyhatósági adminisztrácziő sok kivánni valót hagy fenn, de meg vagyunk róla győződve, hogy az állam a rendelkezésére álló hatalmi eszközökkel a fennálló viszonyok között is rendet csinálhat és fog csinálni ott, hol erre szükség van.

Hiszen a legalkotmányosabb állam, Angolország, melynek alkotmányos intézményeivel a mienk annyira analog, nagyon jól tudja érvényesiteni az állami főhatóságot az önkormányzattal, anélkül, hogy az ott csak annyira is megszoritva volna, mint nálunk, a tisztviselők kinevezésétől eltekintve.

Leginkább latba esik azonban az a kérdés, vajjon időszerü-e most, nyakra-főre keresztülvinni e reformot? Vajjon most vagyunk-e abban a helyzetben, hogy egy ezredéves institucziót halomra dobjunk s az önkormányzat utolsó bástyáit ledöntsük, midőn az Európaszerte mindjobban elhatalmasodó militarizmus az egyéni s azzal együtt a közszabadság jó részét az állam megvédésének czime alatt konfiskálja? most, midőn a lenni vagy nem lenni nagy kérdésének eldöntését várjuk állig fegyverkezve? midőn az európai válság küszöbén eresztékeikben inganak folyton államiságunk alapjai?

De, hogy egy korszakot alkotó reform a megvalósitásáig érjen, annak első feltétele mégis csak az, hogy módozatai legalább alapjukban megállapitva és a nagy többség által akczeptálva legyenek. Ugyan meg van-e érve ez irányban az állami adminisztrácziő? Ismerjük-e az uj rendet részleteiben vagy csak egészében is? Amit e részben tudunk, az egyes, a kormányhoz közelebb álló politikusok megnyugtatásra szánt abbeli nyilatkozata, hogy az ugy fog keresztülvitetni, miszerint az önkormányzat elve nem fog csorbittatni. Vajjon elég ez ahhoz, hogy egy ily fontos reformot már legközelebb előterjesztendő törvényjavaslat alakjában sürgessünk a kormánytól?

És kik azok tulajdonképpen, kik a közigazgatás államositását oly sürgősen követelik? A közvélemény leghivatottabb tolmácsai bizonyára a törvényhatóságok, és ezek eddig pártkülönbség nélkül az önkormányzat fentartását sürgetik kivétel nélkül, és még azok is, melyek nem nyilatkoztak, például Aradvárosa, bizonyára hasonértelemben készülnek felirni. Valósággal nagy önállósággal és a meggyőződés magasfoku erélyével kellend kormányunknak rendelkeznie, midőn ily impozáns egyhangu manifesztácziő ellenében annak idején az adminisztrácziő reform-javaslatát elkésziteni s a törvényhozás elé terjeszteni fogja.

Hogy mennyire óvatosnak kell lennie, hogy mennyire nem szabad a divatos frázisokra hallgatnia, hogy mennyire indokolt e reform napirendre hozatalában a bölcs tartózkodás és halogatás, az számtalan egyebek mellett egy közeli példából is igen tanuságosan tünik ki, melyet már csak azért is meg kell olvasóinkkal ismertetnünk, mivel bizonyos fokig derültségre keltő komikum foglaltatik benne.

A mérsékelt ellenzék helybeli közlönye pénteki számában ugyanis a lap élén a többi közt ezeket mondja:

„A Szapáry-kabinet megalakulása után a Tisza Kálmán által perhorreskált állami adminisztrácziő a kormány programmjába föl lett véve. Igaz, hogy ez főleg a mérsékelt ellenzék programmja volt, de utóvégre a jót csak onnan lehet venni, ahol van és ha a kormány realisálja azt, amit az ellenzék évek óta követel, ez csak az ellenzék diadala és igen természetes, hogy a mérsékelt ellenzék ezen esetben tétova nélkül helyeselni fogja a kormány előterjesztéseit."

Majd megint továbbat:

„Tibád Antal belügyminiszteri államtitkár feltétlen hive volt az állami adminisztrácziónak és elmenesztették; jött utána Szalavszky, (kiről azt mondják, hogy csak Tisza István — a régi Tiszapolitika folytatójának — előfutárja) és belépő beszédében nem igen biztatólag nyilatkozott az állami adminisztrácziő behozatala felől. Ezen körülmények széles körökben nagy visszatetszést szültek." Sat.

Érdekes egy kissé oda világitanunk azoknak a köröknek, hogy ugyan milyen szélesek? A nagy többségben levő kormánypárt nem számitható beléjük, mert vagy Tisza Kálmánnal együtt perhorreszkálják az állami adminisztrácziót, mint ahogy magát laptársunk idézett czikkében kifejezte, vagy — folyton az ellenzéki álláspont szerint — a Szapáry-kabinet hiveiként nyugodtan bevárják annak intézkedéseit. Nem tartoznak oda a függetlenségiek sem, mert hisz azok határozottan autonomisták.

A széles köröket e szerint a mérsékelt ellenzékiek képeznék, de hát — és ebben rejlik a dolog komikuma - ezek sem igen lelkesülnek a reformért, mert Aradmegyében éppen a mérsékelt ellenzék legkiválóbb és agilisabb tagjai, kik nevezett laptársunkkal bensö viszonyban állanak, inditották a mozgalmat, melynek a municzipális intézmény meghagyását sürgető felirat lett aztán az eredménye. A mérsékelt ellenzék aradmegyei hivei tehát kivétel nélkül autonomisták, sha ezeket is leszámithatjuk az országos mérsékelt ellenzék azon tagjai közül, kiknél a reform késése visszatetszést szül, akkor a széles kör már nagyon is szükkörüvé olvad. Ugy, hogy ma már bátran el lehet mondani, miszerint az állami adminisztrácziónak pártja csak a szabadelvüpárt körében van, azonkivül csak pártolói akadnak, és ezek nem tesznek olyan számot, hogy zajt ütniök illenék.

Kállay Béni közös pénzügyminiszter bosznia-herczegovinai szemlejében lépésről-lépésre zajos és lelkesült fogadtatásban részesült. Most a Drina mentén van, szemben a szerb határral s a lakosság itt is általános lelkesedéssel üdvözölte a minisztert és kiséretét. Zvornikon egész demonstráczióvá nőtte ki magát az ünnepélyes fogadtatás. Odaérkezése napján szakadatlanul zugtak a mozsárlövések s a miniszter lakásán egymást érték a különféle küldöttségek. Este a várost fényesen kivilágitották s a város, de különösen a Drina festői partja gyönyörüen nézett ki. A minaretekre is kiakasztották a lámpákat, ami pedig csak nagy ünnepek alkalmával szokásos.

Az uj szerb patriárka erélylyel lát hozzá feladatai megoldásához. Legelső tetteinek egyike volt az uj főgimnázium felépitése Karlóczán. Ezt, mint az „E—s"-nek irják, 160.000 forint költséggel épitik is. Egy ujonnan épitendő érseki rezidenczia és egy uj theologiai intézet tervein a patriárka megbizása következtében szintén dolgoznak már, ezen tervek kivitele azonban a kongresszustól függ, mely a jövő év április vagy május havánál előbb aligha fog összeülni. A rendelkezésre álló alapok gazdagsága folytán kétséget se szenved, hogy a kongres zus a jelenlegi négy lakszobát tartalmazó „rezidenczia" helyébe méltó palotát fog épittetni; a nagyobb stilü papnevelőintézet létesitése azonban egyelőre dogmatikus kifogásokba ütközik. Mig ugyanis a patriárka a szerb klérus értelmi szinvonalának emelését és egy méltó papi nemzedék felnevelését csakis a szemináriumi és benlakó-rendszertől reméli, — a püspökök legtöbbje egyelőre ellenzi ezt a reformot, a verseczi püspök kivételével, aki a patriárka nézetét feltétlenül osztja.

A bakszász. Steinacker tudvalevőleg 1888. november 23-án magyarellenes beszédet tartott a képviselőházban, mely miatt őt a kamarai ülésen megtámadták. Steinacker akkor a kamara választmányának szine előtt ünnepélyes nyilatkozatot tett hazafiságáról s röviddel ezután leköszönt képviselői állásáról. A Kreuzzeitung azt irta most a lemondásról, hogy arra őt a kamara kényszeritette. Steinacker erre a „Kronstädter Zeitungban" egy nyilatkozatot tesz közzé, melyben ezt tagadja s magát mint a nemzetiségi kérdés s a magyar chauvinizmus áldozatát akarja feltüntetni s kifejezi sajnálkozását, hogy a kamara választmánya előtt tett nyilatkozatát elhamarkodottan s egészen improvizálva tette. Sajnálja, hogy nem mérlegelt meg minden szót; sajnálja, hogy nem használt helyesebb kifejezésekot, avagy pedig, hogy jobban nem választotta meg az időt a beszédre. Ha sejtette volna, hogy ugy fogják fel szavait, mint meggyőződése szabad nyilvánithatásáról való lemondást, akkor óvatosabb lett volna. A képviselői mandátumról se mondott volna le, ha tudta volna, hogy nem választják meg ujra.

Vidék.

Doda Traján megrendszabályozása.

Lugos, *julius 20.*

Doda Traján, nyugalmazott tábornok, most a volt román-bánáti határezred vagyonközsége élén folytatja ismert irányu agitácziőját. Eddig ugyanis ez a vagyonközség, mellőzve a törvények világos rendelkezéseit, belső kezelésében, söt fegyelmi biráskodásában is ugy szólván államot képezett az államban.

Most azonban Jakabffy Imre főispán mint kormánybiztos erélyesen hozzálátott, hogy a törvénynek Dodával és a vagyonközség választmányát képező hiveivel szemben is érvényt szerezzen. Néhány fegyelmi ügyben a főispán mint kormánybiztos feloldotta a választmány eljárását, kijelentvén, hogy az 1873-iki XXX. t.-cz. értelmében a vagyonközség erdei a volt határezred községeinek tulajdonát képezvén, a vagyonközség tisztviselői is községi tisztviselőknek tekintendők.

Ez ellen Dodáék felebbeztek s ekkor a miniszter is rájuk olvasta a törvényt, ráadásul még az 1886. évi XXII. törvényczikket is, utasitva a vagyonközséget, hogy fegyelmi esetekben a feljelentést a megyei alispánnak nyujtsák be, de a dolog érdemében határozatot hozniok nem szabad.

Legközelebb meg egy felmerült eset alkalmával a kormánybiztos szigoruan utasitotta a vagyonközséget, hogy minden határozatot, mely vagyoni viszonyokat, szerződéses terheket vagy előnyöket állapit meg, — jóváhagyás végett, külön felhivás nélkül, mutassák be az illetékes megyei hatóságnak.

Doda Traján ez ellen is óvást emelt; a kormánybiztos pedig az összes iratokat elbirálás végett felterjesztette a belügyminiszternek, aki egy szombaton érkezett rendeletében a kormánybiztos intézkedéseit, mint a törvénynek teljesen megfelelőket, helybenhagyja, ellenben Doda Traján vagyonközségi elnök óvásait, mint

---

AZ „ARADI KÖZLÖNY" TÁRCZÁJA.

Julius 22.

Levelek
a bécsi mezőgazdasági és erdészeti kiállitásból.

Bécs, *julius 19.*

IV.

Mielőtt a nagy Rotunda műkincseit venném tollam hegyére, még a külső tér kedves pavillonjai között időzöm kissé, mit már azért is szivesen teszek, mert itt is, ugy, mint a mi forró otthonunkban, már hetek óta tikkasztó hőség van, melyet a kiállitás külső terein néha-néha mégis kellemes szellő mérsékel, mig bent a Rotundában az üveg oldalak sugárzó hatásától a hőség fullasztó magasságra fokozódik.

Azért élénkül meg esténként a kiállitási korzó. A fontaine lumineuse frissitő vizsugaraival ezrével vonzza maga körül az üdülést kereső sétálókat. A kiállitás e nagy szökőkutja ma a bécsi közönség legérdekesebb, legbámultabb tárgya. Minden este a villany tarka fényében szökellenek fel a szökőkut hatalmas vizsugarai, s a meglepetés és csodálkozás hangjai hallatszanak a fontaine körül sereglő tömegből.

A szökőkut villanyvilágitása oly varázst gyakorol a nézőre, hogy alig tudja az magát e behatás alól kiszabaditani. Páris városa után, amely az első város volt, ahol az elektrotechnika ezen varázsképét szemlélni lehetett, most Bécs a második város, amely habár távolról sem oly dimenziókban, de mégis hasonló pompában mutatja be e bájoló tüneményt. Sokan vannak, akik a szökőkut magasba röppenő vizsugarainak tarka szinképét, a viz, világosság és a szintarkaság meglepő vegyülékét, majdnem természetfölötti tüneménynek és müvészetnek tartják, pedig az egész egy igen egyszerü elven alapszik, habár ennek alkalmazása eléggé sajátságos. A szökőkut magasra szökő sugarai ugyanis nem ugranak ki függélyesen a vizmedenczéből, mint az a szemnek előtünik, hanem ezen vizsugarak tövében mesterséges s a levelek által eltakarva, különböző szögletek alatt épitett és üvegfedéllel vizmentesen elzárt kis fülkék vannak alkalmazva és a vizsugarak számtalan kis vékony csöveken vannak ezen fülkék fölé vezetve, hogy az ezekből jövő számtalan vékony sugárszál feljebb egy nagy csomóban egyesüljön; mert még a hatalmas erejü villanyfény is csak vékony szálaiban képes a vizet megvilágitani, mig a vastag sugárban ereje megtörik. A kis fülkék üvegfedele alatt földalatti kamarákban vannak a villany-ivlámpák elhelyezve, melyek a feltörő vizsugarakat megvilágitják. A lámpáknak fénysugarai azután különböző szines üvegeken vezettetnek keresztül és hatolnak igy ki a feltörő vizsugarakra. Ügyes mechanizmus által lehetővé van téve, hogy egyszerre tizenhárom ily vizsugár lesz különböző szinü és el-elmozditható, illetve felcserélhető szines üvegeken átvezetett villanyfénynyel megvilágitva.

Különös nehézséget okozott a négy parabolikus vizsugár előállitása, melyek a nagy szökőkut négy szegletén levő gyermekcsoportozatból az alantabb fekvő oldalbassinekbe ömlenek. Minden gyermekcsoportozat nagy viztartójában belül egy negyvenöt fok alatt hajlitott tükör van alkalmazva, mely az alulról függélyesen jövő villanyfényt vizszintes irányban veti ki a világitó nyilásra. Hogy pedig ezen nyilásokból a karvastagságu vizsugár megvilágitható legyen, — mert tudvalevőleg egy másfél czentiméternél vastagabb vizsugárt a villanyfény már át nem törhet — az emlitett vastag vizsugár csőalakban belül üresen van képezve, és ez ugy jön létre, hogy a vizsugár két egymásba dugott különböző átmérőjü czilinderen vezettetik keresztül, mely czilinderek belső felülete egyuttal tükör gyanánt szolgál. Ezen festett villanysugár folyton tükröződve, a szemnek hatalmas vastagságban előtörő, de tényleg csak másfél czentiméter vastag hussal biró és parabolikusan eső vizsugárt mindvégig kiséri. Ezen szellemes és kedves vizjátékuak épitője Bechmann párisi mérnök volt, ki a tavalyi párisi világkiállitás hires „fontaines lumineuses"-jeit is épitette. Csakhogy persze a bécsiek nem költhettek annyit, mint a párisiak, kiknek világitott szökőkutjaik egy millió franknál nagyobb összeget nyeltek el, hanem csak kicsiben, de érdekesen mutatták be a gyönyörü franczia találmányu látványosságot.

Nem kis feladat a hatalmas szökőkutat, mely százhusz liter vizet használ fel másodperczenként, folytonosan vizzel ellátni. Ezt egy óriási szivattyu eszközli, melyet a bécsi kiállitás géposztályának felügyelője Engländer tanár szerkesztett és mely négy atmoszfera nyomással tolja a vizet egy rezervoárba és szivja ismét oda vissza a szökőkutnak elhasznált vizét.

Bocsánat, hogy ily hosszasan foglalkoztam a kiállitás nagy szökőkutjával, de hát ez is most divattárgy, és a kiállitás látogatói ma nem azt kérdik egymástól, hogy láttad-e a kiállitást, hanem azt, hogy láttad-e a fontaine lumineuse-t.

De térjünk át a vizről a jó bécsiek által nem kevésbé méltányolt más folyadékokra, melyeket a kiállitás területén óriási mértékben fogyasztanak. Első helyen áll ezek között a bécsiek kedvelt itala: a sör. Ez ital gyártásának müvészetét az osztrák tartományok a lehető legmagasabb tökélyre fejlesztették, és a Rotunda nyugati főbejáratától nem messze felállitott nagy sörkóstoló-pavillonban a hozzáértők a legszélesebb körü tanulmányokat tehetik.

Én nem vagyok barátja ez italnak, sőrt sohasem iszom, csak barátaimtól hallám, hogy a sörkóstoló-pavillonban egy alkalommal megtartott nagy nemzetközi versenysörivás alkalmával a győzelmi pálma a schwehati és pilseni sörnek itéltetett oda. Én a magam részéről e pálmára inkább a sörkóstoló-csarnok élelmes bérlőjét tartom érdemesnek, kinek azon jó ötlete támadt, hogy a párisi boullon du val mintájára a pavillonban kiszolgálásra huszonnégy szebbnél szebb bécsi leányt alkalmazott és ezeket ugy, mint Párisban szokás, egyforma fekete ruhában fehér fejkötőcskével és köténynyel egyenruházta. E csapat szép és kedves leány és a jó sörök rendkivüli vonzerőt gyakorolnak a kiállitás látogatóira és a vendéglős uramnak nagymennyiségü ezreseket varázsolnak zsebébe. Persze, hogy a jó bécsi atyafiak azért párisi mestereiknél még jóval hátramaradnak, mert a párisi kiállitás boullon du val pavillonjában több mint kétszáz, az előbb leirt módon egyenruházott leány forgolódik a vendégek körül. Most is mosolyognom kell egy utitársam kalandján, kinek az egyik kiszolgáló Hebe nagyon megtetszett és akinek a hamis leány oly módon adott rendezvous-t, hogy a kiállitás bezártakor a hazavonuló duvall-hölgyek sorában fel fogja találni választottját. Képzelhetni azonban az én kedves utitársam hüledezését, midőn a fehér fejkötős, köténves, fekete ruhás leánykák helyett kétszáz elegáns és különböző szinü toalettekben pávázó hölgyet látott maga előtt egy tömegben elvonulni. Nem kevésbbé látogatott helyeket képeznek a bécsi kiállitáson az osztrák és a magyar, külön-külön félkörben épitett borkóstoló csarnokok. Mindkettőben nemeti öltönyökben czifrázó hölgyek nyujtogatják ki fülkéikből a szomjas látogatóknak a gyöngyöző nedüt. A bor egyáltalán rendkivül nagy mennyiségben van kiállitva. És azon különös és meglepő tapasztalatot tettem, hogy nemcsak hogy az osztrák kiállitók e tekintetben jóval tulszárnyalták a magyar kiállitókat, hanem hogy éppen azóta, amióta náluk és nálunk is a filloxera hatalmasan pusztit, azóta az osztrák bortermelők és kereskedők mindig nagyobb fénynyel és nagyobb mennyiséggel jelennek meg az egyes kiállitásokon. Ezen a kiállitáson is oly nagy apparátussal vannak jelen, hogy ha az ember nem tudná, hogy a külföld bortermelése és kereskedése legnagyobb részben mégis csak a vegyészeti mütermekben és a kutakban gyökeredzik, könnyen elhitethetné magával, hogy Ausztria borvidékei rengeteg módon kiterjednek és gyarapodnak és hogy ott a filloxera nem szőllőt pusztit, hanem szőllőt telepit.

Jó osztrák szomszédaink különben a

törvényes alappal nem birókat és indokolatlanokat, helyteleniti.

A miniszter egyuttal emlékezetébe hozza a vagyonközség választmányának, hogy a hatóságok törvényszerü beavatkozása ellen irányuló törekvéseit már egy izben rosszalta, s már akkor kijelentette, hogy ha ezt az eljárást ismétlik, azt fogják vele bizonyitani, hogy a vagyonközség önkormányzatra nem képes.

Ennek pedig következménye csak az lehet, hogy a miniszter az ezidőszerinti választmányt törvényes jogánál fogva fel fogja oszlatni s ha a törvények tiszteletben tartását esetleg az uj választmány is mellőzi és tovább is törvényellenes magatartást tanusit, a vagyonközséget, mint különben is ideiglenes vagyonkezelő intézményt, egyszerüen megszünteti. A miniszter e rendelete nagy riadalmat okozott.

Legujabb posta.

— **Milán király elválási ügye.** Belgrádból sörgönyzik, hogy a zsinat szombaton Milán király elválási ügyével foglalkozott és az elválasztó itéletet teljesen törvényesnek találta.

— **A porta és a bolgár püspökök.** A szultán irádéja, melyet a bolgár püspökökre vonatkozólag bocsátott ki, bizonyos klauzulákat tartalmaz, melyekkel a minisztertanács hir szerint ma fog foglalkozni. Remélik, hogy a szükséges berat-okat egy második irádé alapján a legközelebbi napokban ki fogják adni.

— **Garasanin utazása.** Garasanin 20-án este hagyta el Párist, hogy előbb Münchenbe, azután Bécsbe utazzék, azonban valami történt és Garasanin hirtelen Belgrádba tért vissza.

— **Buenos-Ayresből.** Az alkotmányozó nemzetgyülést valószinüleg a legközelebbi január havára fogják összehivni, hogy kijelölje a konfederácziő elnökségére a jelölteket. Az ellenzéki lapok a legellentmondóbb hireket közlik a kormány ellen intézett és felderitett összeesküvésről. A hivatalos lapok tagadják e közlések valóságát.

Táviratok.

— **König br. táborszernagy utja.** —

Nagyszeben, jul. 21. (Saj. tud. táv.) König báró táborszernagy gyalogsági főfelügyelő tegnap ide érkezett. Ma szemlét tartott a csapatok fölött. Innét Kolozsváron át Aradra utazik.

— **A német császár Moldeban.** —

Molde, jul. 21. (Saj. tud. táv.) Vilmos német császár julius 19-én délelőtt rövid kirándulást tett a vidékre, délután pedig a „Hohenzollern“ hajón a Jorings-Fjordhoz utazott, hol a Hohenzollern Säbó mellett horgonyt vetett. Este a császár torpedónaszádon a Morangs-Fjordhoz ment, melyet gletserek öveznek körül. 20-án délelőtt a császár a „Hohenzollern“ hajón gyönyörü időben Moldeba jött, ahol a hajóraj horgonyt vetett volt és rövid gyakorlatot tett.

— **Belgium ünnepe.** —

Brüsszel, jul. 21. (Saj. tud. táv.) Lipót király trónralépésének 25-dik évfordulója és Belgium függetlenné nyilvánitásának 60 éves jubileuma alkalmából rendezett ünnepségek a lakosság óriási részvételével tegnap vették kezdetöket. Délutáni 2 órakor a hatóságok képviselőinek jelenlétében a squara sablonon leplezték le nagy lelkesedés közt a tizenhatodik századbeli 8 hires belga államférfi márványszobrát. Délután megtartatott a nagy történelmi menet.

—

— **A bolgárok és a porta.** —

Szófia, julius 21. (Saj. tud. táv.) Stambulov kormányelnök a nagyvezirhez táviratot intézett, melyben arra kéri, hogy fejezné ki a szultánnak a bolgár kormány hálaját a bolgár püspökök kérdésének szabályozásáért és biztositsa arról, hogy a bolgárok készek a szultánt bármely pillanatban támogatni, mihelyt ezt kivánná.

A helyi sajtó czikkeiben üdvözli a kérdés szabályozását és teljes elismeréssel adózik a bölcsesség és méltányosság szellemének, mely a szultán eljárását jellemzi. A „Journal de Bulgarie“ örömmel üdvözli a portának igazságosságtól és méltányosságtól tanuskodó tényét, mely dicsőségére válik.

—

— **Stambulov Rustsukban.** —

Szófia, jul. 21. (Saj. tud. táv.) A bolgár dunai flottilla egy hajója, fedélzetén többnyire muzulman vallásu előkelőségekkell Rustsukból fele utig eléje ment Stambulov kormányelnök üdvözlésére, ki Sistovóból Rustsukba ment. A városi hatóságok és az előkelőségek diszlakomát rendeztek Stambulov tiszteletére.

Naptár.

Julius 22. Kedd. Róm. kath. naptár: Mária Magdolna. — Protestáns naptár: Mária Magdolna. — Görög-orosz naptár (julius 10.): Leoncz. — A nap kél 4 óra 26 perczkor, nyugszik 7 óra 17 perczkor.

—

Időjárás.

Légnyomás: reggel 7 órakor 759.0 mm., délután 2 órakor 759.9 mm. *Hőmérsék:* reggel 7 órakor C° +23.8, délután 2 órakor C° +29.0. *Szél iránya és ereje:* reggel 7 órakor K. 2, délután 2 órakor N. 4. *Felhőzet:* reggel gyér felhős, délután gyér felhős. *Csapadék* az utolsó 24 órában: csepegés égzengéssel.

A kiállitásról.

A kiállitási telep napról-napra mind szebben bontakozik ki a chaosból. A pavijonok teljesen elkészültek és számos kiállitó már be is helyezte czikkeit.

Jelenleg különösen a főépület külső és belső feldiszitésén dolgoznak. A bejárat fölé a Hungária és Pannonia óriási szobrait tegnap helyezték fel.

A védistennők ugy néznek ki, mintha bronczból volnának, pedig csak papiér machée-k, ez ipar remekei, s a magasban igen jól veszik ki magukat. Készitőjük Rumbolt J. budapesti festő.

A főépület portale-ja ezzel igen szépen fest. A Stoll Károly gyönyörü ajtaja fölött az üvegfestészet pompás példányai gyönyörködtetik a szemet. Kiállitási tárgyak s egyszersmind az épület homlokzatának ablakaiul szolgálnak. Készitőjök: Kratzmann Ede budapesti üvegfestészete.

A kiállitási kisebb tárgyak egymás után érkeznek Aradra, de kicsomagolásukkal még várnak.

A munka mindenfelé serényen folyik.

A kiállitási beléptidij-szedés eladása ténynyé vált. Guttmann Samu aradi és Stengl Gusztáv kisperegi (Guttmann sógora) lakosok vették azt meg 20,500 frtért (s nem, mint sajtóhiba folytán lapunkban olvasható volt, 25,500 frtért).

Az

„ARADI KÖZLÖNY“

(Megjelen mindennap.)

előfizetési feltételei:

Helyben (házhoz hordva):		Vidéken (szétküldve):	
Egy évre	12 frt — kr.	Egy évre	14 frt — kr.
Fél évre	6 „ — „	Fél évre	7 „ — „
Negyed évre	3 „ — „	Negyedévre	3 „ 50 „
Egy hóra	1 „ — „	Egy hóra	1 „ 20 „

Egyes szám ára helyben 5 kr., vidéken 6 kr.

Az előfizetési pénzek, valamint hirdetési és egyéb dijak az „**Aradi Közlöny**“ kiadóhivatalának küldendők, ugyszintén ide utalandó minden oly ügy, mely a lap anyagi részét illeti.

☞ *Mutatványszámokat egy hétig ingyen és bérmentve küld a kiadóhivatal.* ☜

Az előfizetések legczélszerübben postautalványnyal ejthetők meg, az **„Aradi Közlöny“ kiadóhivatalába** czimezve.

Az „Aradi Nyomda-Társaság“.

HIREK.

— **Az adókivető bizottság** szerdán a varrógép-kereskedő, vaskereskedők, vasöntöde, vegyeskereskedők, vendéglősök, zálogháztulajdonos, világitási vállalkozó, zsák-kölcsönzők, zsibárusok, zongorahangoló és gyujtózsinórgyártó III. oszt. ker. adóját állapitja meg.

— **Csirke- és tojáskonzorczium.** Az aradi háziasszonyok nem tudják mire vélni, hogy egy csirkét, melyért azelőtt 30 krt adtak, most 60 krért kell megvenniök. Ugyszinte a tojás drágasága is feltünt nekik, de okát ennek sem tudták megfejteni. Pedig ennek oka nagyon egyszerü: nincs a piaczon sem csirke, sem tojás. De hát miért nincs? Hiszen a mikalakai és ujaradi tyukok talán csak most is tojnak és annak idején költenek? Természetesen, a fentisztelt tyukokban nincs semmi hiba s a sváb és oláh asszonyok be is hozzák azt ketrecz- és kosárszámra, csakhogy már a vámsorompó előtt, vagy a piaczon elcsipi őket a csirke- és tojásvásárló konzorczium, mely Aradon 7 uri emberből alakult. Bizonyosan a kiállitásra spekulálnak azzal a ménkü sok csirkével és tojással, gondolják önök. Eszök ágában sincs, habár ez is elég jó üzlet lenne. Ők a tojást és csirkét waggon-számra szállitják el Aradról az ország minden részébe. Ahol 10—12 pár csirke van együtt, azt ők azonnal elkapják s a háziasszonyoknak csak az jut, ha egy-két pár van valahol, amikor aztán az illető olyan árt szab nekik, amilyet akar, vagy — nem eszünk esibét. Ez ellen persze tenni nem igen lehet, mert ki-ki azzal kereskedik, amivel szabad, már pedig csirkével és tojással szabad, azt senki be nem tilthatja. Ezt a konzorcziumot tehát csupán azért ismertettük meg, hogy a háziasszonyok tudják meg: miért olyan drága a csirke meg a tojás.

— **Utmesterek kinevezése.** Fábián László főispán utmesterekké kinevezte az aradi járásban ifj. Vaja Antalt, a kisjenői járásban Tóth Mihályt, a világosi járásban Zimmermann Zsigmondot és a nagyhalmágyi járásban Popovics Györgyöt.

— **Pénzügyi tisztviselők kérvénye.** Az ország adóhivatalnokai elhatározták, hogy a helyzetük javitása végett a pénzügyminiszterhez beadandó kérvényt együttesen szerkesztik meg. Ezért is tartalom és alak tekintetében megállapitott kérvényüket kinyomva, aláirás végett körözik az összes adóhivatalnokok körében. Még nem bizonyos, hogy az aradi pénzügyigazgatóság tisztviselői is alá fogják-e irni e kérvényt, mely a következő indokokra támaszkodva kéri teljesitését. Midőn a magyar állami tisztviselők anyagi helyzete a sajtó terén is hangoztatva lett: azt a pénzügyminiszterium is kilátásba helyezte. Bár ez türelemre és várakozásra inti őket, de azért fölterjesztik kérvényüket, mert sérelmeik nemcsak a csekély javadalmazásban, de a szervezet mivoltában gyökereznek. Az adóhivatalokhoz fölvett gyakornokok pedig évekig fizetés nélkül kénytelenek müködni, hogy azután ismét öt-hat éven át 300 forintért fáradozzanak. Fizetésük 1 harmad része szolgálati dijra, 2 harmad része tiszti biztositékra levonatik, s ha engedélyt nyernek is az utóbbinak 3 év alatti lefizetésére, ez idő alatt havonkint 30 frtból kell föntartani magukat. A legutóbbi pénzügyi szervezéskor azt hitték, hogy helyzetükön javitva lesz. A szervezés megtörtént. Az adóhivatalok dolga megkétszereződött, de a tisztviselők anyagi helyzete nem javult. Ezért kérelmüket következő négy pontban foglalták: 1. Szüntessék meg az adóhivatali dijtalan gyakornoki állást s részükre legalább 30 frt segélydij állapittassék meg. 3. Töröltessék el a mostani II. és IV. osztályu tiszti állások helyhezkötöttsége, mint az előhaladás legnagyobb akadálya. Ha pedig akár a soronkénti előléptetésre érdemesek miatt, akár pénzügyi vagy egyéb szolgálati okok az eddigi beosztás fentartását javasolják: a mostani magasabb fizetési osztályok személy-létszámának a többi osztályokéhoz arányos emelése utján ily állások legalább minden pénzügyigazgatóság keretében rendszeresittetnének. 3. Tekintettel arra, hogy az ujonnan fölállitandó kir. táblák számvevő osztályaihoz kinevezendő számtisztek kezdőleges fizetése 600 frt, lakpénze pedig 150 frtpan állapittatott meg: az adótiszti illetmények hasonló kezdettel s legalább a monarchia másik felében alkalmazott hasonrangu tisztviselők illetményei szerint emeltessék föl. 4. Tekintettel arra, hogy a kevesebb képzettséggel kinevezett dohánygyári és dohánybeváltó tiszteknek napidijai a XI. és X. dijosztály szerint soroztatnak s a kir. pénzügyi tiszteké is több dijosztályra oszlik, ők, kik utóbbiakkal egy rangban állanak, hasonló napidijban részesüljenek.

— **Az időjárásról.** Az eső csak nem akar esni. A hőfok állandóan 29 R. fok. Vasárnap délután már teljesülni készültek az eső iránti remények, azonban a szél elvitte a fellegeket városunk egéről. Ugy 9 óra tájon esett is nehány szem, azonban az idő, bár borus maradt, nem szánta rá magát az esésre. Hétfőn egész nap hevesen sütött a nap s felhők nem igen mutatkoztak. Ugy látszik azonban, hogy a nekünk szánt felleg-tartalmat a Hegyalja ragadta el tőlünk. Ugyanis, mint nekünk irják, vasárnap délután 6—7 óra között Gyorok és Ménes felett jéggel vegyes felhőszakadás szerü zápor zuhogott alá; a zivatarral járó vihar számos telegráf-oszlopot döntött ki Gyorok és Glogovácz között, szerencsére a pályatesttől kifelé, mert különben szerencsétlenség vagy legalább is forgalmi akadály állhatott volna be. A zivatar Paulison már csak gyér esőként mutatkozott, mig Radnán épp ugy, mint Aradon, csak a szelét érezték. — Északmagyarországon, Podhrágy vidékén, szintén nagy jégeső volt. Dió-nagyságu jegek estek; szerencsére a vihar az erdőn huzódott keresztül és nem tette tönkre az amugy is földhöz ragadt népség csekély termését.

— **Utóállitás** volt tegnap az aradi várban, mely alkalommal Aradmegye részéről elővezettetett 19 hadköteles; ezek közül besoroztatott az ujonczjutalékba 3, a póttartalékba 2, a honvédség póttartalékába 2 hadköteles. — Aradváros részéről 3 idegen lett elővezetve, kik kivétel nélkül alkalmasaknak találtattak. Azonkivül megvizsgáltatott egy aradi ifju, ki keresetképesnek nyilvánittatott.

— **A szegedi párbajról** ujabban a következőket irják: A szombati véres párbaj körülményeinek vizsgálatával Molnár Elemér törv. birót bizta meg a fenyitő törvényszék. A véres párbaj áldozata Ujlaki Antalnak állapota nagyon aggasztó, amit sulyosit az erős sebláz. A közkórházban magának a hirneves sebész, igazgató főorvosnak, Singer Mátyás drnak személyes kezelése alatt áll, aki sem a nagyszámu részvétlátogatókat nem bocsátja a sulyos sebesülthöz, sem pedig a vizsgálóbiró által tegnap délelőtt megkisérelt kihallgatást nem engedte meg. Egyben fölemlitjük tegnapi hirünk kiegészitéseül, hogy Ujlaki elcsuszása nem onnét eredt, mintha a párbaj szinhelyéül szolgáló terem padlója parkett, avagy fényezett volna, hanem egyszerüen véletlen folytán. Az E—s megleczkéztetni a segédeket, mondván, hogy minek fognak olyanhoz, amit nem értenek. A segédek igy védekeznek: A rögtöni közbelépést az egész eset előre nem látható volta, pillanatnyi gyors lefolyása s a feleknek helyzete tette lehetetlenné; de a segédek közül is közbelépéskor a két premiére-segéd megsebesült. — A sulyosan sebesült Ujlakyt a közkórházba szállitották s az orvosok szerint a sebesülés kimenetele végzetes lehet. A „Szeg. Napló“ melynek munkatársa Gárdonyi, arra kéri a közönséget, tartsa itéletét addig függőben, amig a meginditott vizsgálat az esetre teljes világosságot nem derit.

— **Előmunkálati engedély.** A kereskedelemügyi miniszter Bohus László országgyülési képviselő és érdektársainak a mátrai helyi érdekü vasut Heves állomásától az épités alatt álló debreczen-füzes-abonyóhát-polgári helyi érdekü vasut Poroszló állomásáig vezetendő helyi érdekü vasutvonalra az előmunkálati engedélyt egy évre megadta.

— **Marosba fult huszár.** Egy közhuszár fürdött tegnap a Marosban; oly messzire hatolt ugyanis a vizbe, hogy elvesztvén lábai alól a talajt, a viz által elsodortatott s mivel uszni nem tudott,

---

borászati reklám tekintetében is minden más nemzetet tulszárnyalnak. Kuriózumképpen felsorolom nehány kiállitónak reklám-borait: Ilyenek: Biegler József „Gumpoldskirchner Auslese“ (Medicinalwein), Hincze Valdemár, Schender „Maitrank“, Kleinosek testvérek „Styriasblume“ és „Styriasperle“, gróf Lantierinek „Oberfelder Kindermacher“ (Medicinalwein), Loy Alajos „Blume von Istrien“, Luft János „Gewürztraminer“, Boskits „Rosenwein“ és számtalan más kiállitónak hasonló czifra nevü borgyártmányai. Érdekes, hogy Csehország is nagyra van bortermelésével, pedig összes termelése alig ér el évenként tizezer hektolitert, tehát alig egy tizedrészét annak, amit Arad hegyvidéke még e filloxerás világban is produkál.

A magyar borkiállitás nagyon gyengén ütött ki. Alig volt egynehány ismertebb bortermelő és kereskedő képviselve; ezek között Atzél Péter, a m. kir. mintapincze, Domány József, a magyarádi és ménesi borszövetkezet, Rohonczy Géza (saját pavillon) stb., kiknek boraik kellő méltatásban is részesültek.

Legnagyobb méltatásban azonban a legujabb és legolcsóbb Champagner, a Wiener Sect részesül. Ennek nagy palaczkja palaczkkal együtt 1 frt, poharát 10 krért mérik. E Champagner nagy esemény Bécsben; az orvosok kimondták reá, hogy egészséges és a chemikusok azt, hogy természetes borokból és 48 óra alatt készül. Mi kell még egyéb, mint ily előny. Olcsó, jó és egészséges. Egész tömege a látogatóknak áll folyton a kimérő bódé előtt és az ezen champagnergyártásra alakult nagy részvénytársaság fennállásának rövid egy éve óta busás jövedelmeket arat. —x.

Az ész.

— Az „Aradi Közlöny“ eredeti tárczája. —

Törköly János uram meg a kollégája, Vinczellér Demeter, örök haragot esküdtek egymásnak. Örök haragot, melynek élét nem fogja enyhiteni soha semmi, a mely tulterjed az örökkévalóságon s fiuról-fiura szállva, átterjedve a két család parázsként égő szittyavérébe, maradandóbb lesz miudennél, ami csak ezen a rosszul konstruált világon bármiféle jusson elévülhetl enségre számit.

Onnét datálódik ez a világra szóló neheztelés, hogy a Vinczellér Demeter kamasz fia, a Sándor, aki kapa-kaszakerülő hirben állott, rávetette szemét a Törkölyék Esztikéjére s rövid kerülő uton kirukkolt a sorral, hogy hát ő tisztességes szándékkal van s a lányt feleségül tenni ohajtaná. Meg is kérte annak rendje-módja szerint.

Ez ünnepélyes aktus alatt Törköly uramat csaknem tarkón suhintotta a szél. Lerogyott az ivó padozatára s onnét hörögte a felháborodástól terhes választ:

— Mit, te gézenguz, te semmiházi, te naplopó, kinek az apja, öregapja is rab volt, te se vagy jobb, te se leszel jobb, még te merészelsz rátekinteni az Esztikére? Az én Esztimre? Törköly Esztire, aki három oldalról is jussol? Takarodjál innét, amig fel nem kelek, mert ha elérem azt a czingár lábad, ugy az ajtófához lapitom, hogy a Csóri czigány czafrangos lánya se néz többet emberszámba. Lódulj!

A Vinczellér gyerek kékre-zöldre válva hagyta el a házat s otthon elmesélte a csufuljárást. Az öreg Vinczellér belemarkolt a saját üstökébe s rázta, rázta keményen, megesküdvén, hogy e percztől fogva örök, engesztelhetlen haragot érez Törkölyék büszke familiája iránt s végrendeletileg meghagyja, hogy a Vinczellér családnak utolsó iziglen bármelyik ágából származó tagja soha, semmi szin alatt se béküljön ki amazokkal az égbe kiáltó csufságért, különben az illetőt kitagadja a familiáris jussból s megátkozza még a haló porában is.

A kiolthatlan gyülöletet mindkét nemzetség betartotta hiven s ennek kifejezőjeként igyekezett egyik a másiknak mentől többet s mentől megérezhetőbbet ártani. A modern Rantzauak viszálykodása kismiska volt ehhez a dulakodáshoz képest.

A kivitel könnyen ment, lévén ugy Törköly, mint Vinczellér uram is korcsmáros, még pedig egy utczában, szemközt egymással. Ha Vinczellér vendéget csipett s nagy hangon kurjongatott nala egy-két ember, Törköly leült inni a fiával s csináltak ketten ötven forint ára lármát. Ha Törköly alkudott valahol, biztosra vehette, hogy Vinczellér még aznap leüti kezéről a vásárt. Ha Törköly két hordót ütött csapra, Vinczellér négyet guritott ki a pinczéből, s ha az egyik czigányt hirdetett vasárnapra, a másik nem átallott a városba fáradni s ott nemzeti szin plakátokon öles betükkel kinyomattatni, hogy az ő jámborkeresztturi első vendéglőjében aznap egy világszerte hires orfeumtársulat rendez előadást s a felvonásközti szüneteket egy kitünően szervezett — hölgyzenekarnak a jámborkeresztturi müértő közönség magas igényeit teljesen kielégitő zenéje fogja élvezetessé varázsolni.

Igy verték egymás hátán a dobot hol több, hol kevesebb szerencsével, mig nemsokára nagy esemény történt, amely csaknem összehozta az engesztelhetlen gyülölet tespedtségében élő két familiát.

Hallgassák meg, kérem, mi volt ez a nagy esemény.

Egy nap Törköly uram tisztességes korcsmáján egy jó kinézésü vendég forditotta meg a kilincset. Orra veres volt, mint a felkelő tavaszi nap, ábrázata tüskés, de beretvált, haja hosszu és szőke, nyakkendője piroskoczkás és arasznyi phantasie-csokorra rántva, fején megviselt szürke kócsög-kalap, lábán ferdére taposott lakkczipő, czingár vállán elnyütt frakk, ujjain felemás keztyü, — szóval egy faluhelyen végtelenül imponálni tudó kitünőség. Törköly gazda nem is késett az ilyen magas látogató számára mindig készletben tartott pirosbársony fotelt kitolni a meglehetősen untauglich asztalhoz s ujjait kéjjel dörzsölve felajánlani legalázatosabb szolgálatát a nemes urnak.

— Köszönöm, vendéglős — felelt a jövevény hanyag elegancziával. — Nagyon elfáradtam. Éhes vagyok, de azt hiszen, szomjazom is. Mondja, kaphatok-e valami harapni valót?

— Oh kérem, nagyságos ur. Enyém az első vendéglő Jámborkeresztturon. Füstölt szalonna, friss kenyér, rántotta, tepertő, turó, savó, aludttej, megygy ...

— Hozzon szalonnát.

— Salátát is parancsol?

— Ha pénzemért ad, jó, megeszem, habár nem vagyok barátja a takarmánynak. Rengetegül carnivorusnak születtem.

— Azonnal.

Törköly uram siettében három széket vendégére döntve szaladt ki a kamarába s onnét csakhamar visszatért. Vendégünk e pillanatban némi nagyuriatlan modort árult el, amennyiben két kézzel kapott a silány koszt után, nem várva, mig Törköly teljes tisztelettel eléje helyezi a tulipános tányért.

Az ennivaló smakkolt, elannyira, hogy az éppen nem válogatós gavallér a megmaradt rozskenyeret vérpirosra, paprikázva utána gyömöszölte a böröstől-szőröstől elfogyasztott zsiradéknak.

— Éhesnek tetszik lenni? — elegyedett bele Törköly a társalgásba. — Talán még egy kis tepertőt?

— Ha pénzemért ad ...

— S egy liter bort?

— Nem bánom, ha pénzemért azt is kapok.

— Szódával?

— Pénzemért elfogadom.

— Ej, de különös vendég! — vélte magában Törköly sógor. — Hásze hogyne adnék a pénzeért? Ugy látszik, jó tyuk, nem árt egy kissé megszedni a tollát, Hogy fog boszankodni odaát az a gögös Vinczellér, ha megtudja, hogy a Törkölyportán milyen uri vendég szaporitja a jussot. Pedig megtudja. Tenni fogok róla minél előbb.

Alig hogy kiszolgálta a jóétvágyu urat, ki is állott rögtön a küszöbre s folyton mosolyogva, figyelő állást foglalt, nem veszik-e észre, mitől dagad olyan hetykén Törköly urban az ünnepi früstök.

Aztán vendége jutott eszébe. Már ismét üres volt az asztal, tányér, kancsó, pohár, söt még a morzsát is felemésztette az abroszról.

— Egy liter bort parancsol még nagyságod?

— Idöm futja s ha pénzemért ad, megiszom.

— Gyümölcscsel nem szolgálhatok, hacsak sárgaréz avagy hólyagos-megygy nem tetszenék. Igen kitünő, magam termesztettem.

— Köszönöm. Az is jó lesz, ha pénzemért kaphatok belőle.

Igy ment az még jó ideig s a különös étvágyu vendég Törköly uram minden nemü, rangu és idejü kosztját felemésztette. Legutoljára csicsókát evett tejbe áztatott száraz zsemlyével.

S mikor már Törköly ur kifogyott a kinálásból s mikor a nagyétkü gavallér szája kifáradt az evésben, keze pedig a pohár szünet nélküli teletöltésében s felhajtásában: gracziöz mozdulattal oda intette magához a gazdát.

— Vendéglös, fizetek ...

— Kérem ... Szalonna, kenyér, tepertő, turó, megygy, aludttej, hét tojás, saláta, kalarábé, öt liter bor, négy szivar ... Nem parancsol még?

— De igen. Egyre rágyujtok, ha pénzemért ad azt is.

— Méltóztassék ... Tehát: nyolcz, tizennégy, husz, huszonhét, negyvennégy, hatvanöt, hatvankilencz, hetvennégy, s egy forint husz, az egy forint kilenczvennégy. Hat szivar harminczhat, összesen az egész kitesz két forint husz krajczárt.

— Hm ... — dünnyögött az összevissza, de alaposan és kitünő egészséggel meguzsonnázott ur, bizalmatlanul kotorászva feneketlennek látszó zsebe rejtekeiben. Végre hosszu keresés után kihalászott egy ócska, kopott — kéthato-

belefulladt. A hullát tegnap fogták ki s beszállitották a katonai parancsnoksághoz. Ki tudja, vajjon nem-e maga a közhuszár akarta igy?

— **Kávéházi tolvaj.** T. I. aradi kávés már régebb idő óta nyomára jött, hogy a kasszában elhelyezett pénzét lopkodják, de a tettest nem tudta felfedezni. Vasárnap éjjel aztán két pinczérrel lesbe állt, meghuzva magukat a kassza közelében a záróra után. Nem sokáig kellett várniok. Egyszer csak fordult a kulcs egyik udvarfelőli bejáraton s vidáman fütyörészve tartott a kasszának egy alak. Odaérve, kulcsot vett elő s beillesztvén azt a zárba, felnyitotta s belemarkolt a pénzbe. Ekkor azonban a lesben állók rárohantak s lefogták a tolvajt. Persze, világosságot is teremtettek, melynél felismerték az éjjeli látogatóban — a hetest. A tolvaj szolga most a dutyiban várja, mi lesz vele.

— **Elgázolás.** Egy Molnár Gábor nevü 28 éves kocsis került tegnap egy a városban közlekedő vasuti waggon kerekei alá, melyek jobb lábát czombban eltörték. A kocsis ugyanis az ütközőn ült s lehajolt a gyeplőszár igazitása végett, de oly vigyázatlanul, hogy leesett s a terhes waggon keresztülment rajta. A sérülés oly nagy, hogy a láb amputálása válik szükségessé. A szerencsétlen embernek az első segélyt Pozsgay Lajos dr nyujtotta, Horváth János gáji orvossal egyetemben, mig a rendőrség részéről jelenvolt Gilly Ede fogalmazó intézkedett a sulyosan sérültnek kórházba szállitása iránt.

— **Őszinteség.** Vőlegény: On sirt, kisasszony, mikor én az ön kezét megkértem.

Menyasszony: Biztositom, barátom, hogy azok az öröm könyei voltak. Mert akkor reggel igy szólt hozzám az édes anyám:

— Olyan ostoba vagy, lányom, hogy a legegyügyübb férfi sem fog óhajtani feleségnek.

Pár perczre rá ön megkérte a kezemet.

A mamának tehát nem volt igaza.

— **Biztositás.** A magyar-franczia biztositó-társaság vezérigazgatója, Ferencsics ur, néhány nap óta Aradon időzik, hogy az aradi vezérügynökséget feloszlassa és Temesvárhoz csatolja. Az aradi tisztviselők már holnap oda utaznak, hogy uj állásukat elfoglalják.

— **Andrássy Gyula gróf szobra.** Az Andrássy Gyula grófnak állitandó emlékszobor ügyében alakitott bizottság julius hó 15-én tartott ülésében azzal a kérdéssel foglalkozott, hogy a szobor hol állittatik fel. A bizottság legalkalmasabbnak találta azt a helyet, mely az Andrássy-ut végén a Városligetben fekszik s melyen jelenleg a csak pár évvel ezelőtt felállott ideiglenes épitmény (zászlórudtartó) van. A bizottság szerint azért a legalkalmasabb e hely, mert az Andrássy-ut épp az elhunyt nagy államférfiunak köszöni létrejöttét s egyik maradandó emlékét képezi sokoldalu müködésének, méreteinél s elrendezésénél fogva pedig méltó keretet szolgáltathat alkotója emlékének elhelyezésére. Szapáry Gyula gróf miniszterelnök a bizottság e határozatáról azzal értesitette a fővárost, hogy a maga részéről járuljon ahhoz hozzá s a kiszemelt helyet és területet engedje át.

— **Gyanus haláleset.** Nagy rémületet keltett a napokban Esztergommegyében özv. Wolner Mihályné párkányi földmüves asszony hirtelen halála. Az éltes nő birtelen megbetegedett és olyan tünetek mutatkoztak rajta, mintha valóságos kolerába esett volna. A gyanus tünetek a beteg környezetét valósággal megrémitették és szentül meg voltak győződve, hogy a beteg kolerában van. A házbeliek utján csakhamar elterjedt a rémhir és mire a beteg 24 órai kinlódás után meghalt, az egész megyében arról beszéltek, hogy Párkányban kiütött a kolera. A gyanus betegségről a közegészségi hatóság is tudomást vett s a hullát hatóságilag felbonczolták. A bonczolatnál Liptay János megyei főorvos, Fricz és Lieb Gyula orvosok szerepeltek. Az orvosi bonczolat idült bélhurutot konstatált, amely igen nagy erővel támadta meg a beteget és olyan tünetet idézett elő nála, mintha kolerában lett volna. A feltünést keltő gyanus halálesetről a megyei hatóság a belügyminisztert táviratilag értesitette, azzal a határozott kijelentéssel, hogy a bonczolat alkalmával a kolera jelenléte nem konstatáltatott.

— **József főherczeg és a radnai tüzoltók.** A radnai önkénytes tüzoltó-egylet — mint bennünket onnan értesitenek — f. hó 15-én, Margit főherczegnő esküvője alkalmából, a következő táviratot küldte József főherczeghez:

„Engedje meg fenséged, hogy a mai országos öröm-ünnepen, mely hazánk egét századokra besugárzó dicsfényével, a hü magyar nemzet millióinak hőn szerető szivét fennen lobogó lángtüzével világitja meg: hódolatunkat mi is legmélyebb tisztelettel kifejezve, az isteni gondviselés örök áldását kérjük az ifju főherczegi párra és fenséged drága családjára.

Csukay Sándor,
főparancsnok,

Vasetz Pál,
alparancsnok."

— **Ujabb határsértés.** Kézdi-Vásárhely város „Kecskés-Zsiros" nevü erdejéből a határrendezés alkalmával Romániához szakadt erdőségeta Szent-Spiridon zárda formaliter elfoglalta. Fürészt állitott be s azokkal az ezredéves fenyőket deszkának dolgozza fel. A tulajdonos város még a foglalás kezdetén megtette a szükséges lépéseket s az ügy már diplomáczial tárgyalás alatt áll, azonban ez, ugy látszik, legkevésbbé sem alterálja a szent zárdát, hogy a nemzetközi szerződést lábbal tiporva, idegen vagyonhoz nyuljon. Ilyen viszonyok között nem volt mit tenni a városnak, mint a zárda ellen pert inditani, de ha a román biróság is olyan fogalmakkal bir a jogról, mint ama tiszteletreméltó egyházi testület, Kézdi-Vásárhely városának az osztrák-magyar-román határrendezés igen sokba fog kerülni.

— **Borzalmas harcz** fejlödött ki Hátszegen egy Popeszku nevü cserző s egy veszett eb közt. A kutya a mezőn át haza felé tartó Popeszku mellére ugrott, mire ez elesett s ugyanabban a pillanatban az eb megmarta a vállán. Popeszku megkapta az állatot, a földre csapta, de ez csakhamar ismét talpra állott s ujra áldozatára veté magát. A szerencsétlen, ki akkor már számos sebből vérzett, minden erejét megfeszitve, a kutyát ellökte s megkisérlé a menekülést. Már egy keritéshez ért, mikor a dühös eb ujra ott termett, karjába harapott s élet-halál-harcz fejlödött ki a férfi s az állat közt. A veszett kutya egyre Popeszku fejét kereste, de ennek sikerült a védekezés s végül megfojtotta az ebet. Sebeiből vérezve ment a városházára, hol az első orvosi segélyben részelt. Alkalmasint a budapesti Pasteur-intézetbe megy, hogy beoltassa magát.

— **Asszonyvásár.** Furcsán hangzik a szó, de hiszen furcsa is a dolog; a házasságközvetités terén történt legujabb haladás az az intézet, melyet Norderney fürdőhelyen alapitott egy élelmes uri ember, aki derekasan haladt a korral és felfogta, hogy az apró hirdetések már nem felelnek meg a házasságra vágyódók igényeinek és hogy a „már nem szokatlan ut" helyett másikat kellene megteremteni. Meg is teremtette. Norderney idény-lapjában közzé is tétte az intézet alapszabályait, melyek kétségkivül nagy lelki gyönyörüségére szolgáltak a fürdővendégeknek és bizonyára épülésére lesz á mi olvasóinknak is. Ezek az alapszabályok a következők: 1. Mindenki, aki az intézetet igénybe venni akarja, a fürdöidény tartamára 20 márkát fizet, mibe bele van foglalva a felügyelő fáradozásának dija. Beküldött arczképek csak akkor vehetők figyelembe, ha 20 márka van hozzájuk mellékelve. — 2. Az intézet igénybe vétele oly módon történik, hogy a tag rendelkezésre bocsátja arczképét, melyet megszámoznak és aztán a tagokra bizzák, hogy mondják be nevüket, állásukat, korukat, vallásukat, vagyonukat stb. — 3. minden tagnak jogában van visszavenni arczképét, valamint a főkönyv ama lapját, melyben a rá vonatkozó adatok fel vannak jegyezve, de ez esetben nincs többé joga az intézetet meglátogatni. — 4. Urak és hölgyek arczképei külön-külön szobákban vannak; az urak csak abba a szobába léphetnek be, melyben a hölgyek arczképei és viszont a nők csak abban a szobában, hol a férfi-arczképek láthatók. — 5. A tagok csak jegyük bemutatása mellett léphetnek be az irodába; nem tagoknak tilos a bemenet. — 6. Titoktartás minden tag becsületbeli kötelessége; különben is az intézet berendezése már olyan, hogy a diskréczió megsértő személy önmagát is elárulja. — 7. Az intézet d. e. 9—12 óráig urak számára, d. u. 3—5 óráig hölgyek számára áll nyitva. Ime a statutumok; aki tehát gyorsan, de kényelmesen és olcsón akar hitveshez jutni, utazzék Norderneybe.

— **Az őrült király.** Ottó bajor királyról ujabban a következő történetkét beszélik müncheni körökben. A bajor király gyakran makacsul vonakodik táplálékot magához venni, ellenben a czigarettázásnak szenvedélyes barátja. Orvosa a következő furfanghoz folyamodott, hogy öt az evésre kényszeritse. Teritékét körülrakták czigarettákkal és midőn a király mohón utánuk nyult, megfogta a karját és erélyes hangon monā: „Felség, előbb enni és aztán szivarozni!" Erre a király megette a föltálalt étkeket, izgatottan kapott a czigaretták után és prédájával a szobába osont.

— **Szerény pap.** Swienkovski fiatal lengyel papot kinevezték a mantuai káptalan javadalmas tagjává. De a kitüntetett nem fogadta el ez állást, melylyel pedig még az ottlakás kényszere sem járt. A visszautasitást azzal indokolta, hogy a gazdag javadalmak érdemes öreg lelkészeket, nem öt, a huszonöt éves papot illetik.

— **Emberevő patkányok.** Borzasztó eset történt rövid idő előtt Dorogon. Kis János odavaló majorosnak a felesége el akarta altatni másfél éves gyermekét, aki azonban egyre nyugtalankodott a bölcsőben s keservesen sirdogált. Az asszony végre látván, hogy szóval nem tudja a gyermeket elcsititani, kivette a bölcsőből azzal a szándékkal, hogy majd a karján ringatja álomba. Ekkor vette észre csak, hogy a bölcsőben néhány nagy patkány volt, melyek a gyermek lábáról a hust csontig lerágták. A szegény kis teremtést azonnal orvosi kezelés alá adták, de aligha fog életben maradni.

Zöld farsang.

— **Ifjak juliálisa.** Egy asztaltársaság, melynek tagjai deli ifjakból, kitünő tánczosokból alakultak. Hogyne sikerülne akkor egy mulatság, amit ez az asztaltársaság rendez? Vasárnap folyt le a muri, melyre oly régóta vártak sokan, sokan. S az idő is kedvezett; a csálai erdő lombos fái felfogták a nap égető sugarait, s a hüvösben folyt a tánez irgalmatlanul. Egész népvándorlás volt az, amit az erdőbe ránduló közönség okozott kora délutántól késő estig, s aki kiment, bizony nem bánta meg. Mert hát olyan mulatság volt ez, aminő már régóta nem volt a csálai erdőben. Hogy miben van a különbség? Hát abban is, hogy nagyon szépen sikerült, abban is, hogy a tánez este vette kezdetét és világitás mellett éjfélig tartott, s különös abban, hogy ritkán láttunk annyi szép leányt együtt, mint ezen a mulatságon, mely a legvidámabb hangulat közt folyt le, daczára annak, hogy az idő elborult ugy öt óra felé s nehány kövér esőcsepp jelentette, hogy baj van. De hát az a nehány csepp is csupa „kényszerüségből" esett le. A szél sajtolta ki őket a felhőkből, a szél, mely rövid idő mulva a sötét felhőket is elhajtotta. A jelenvolt hölgyek névsorát különben, a mennyire azt összeállithattuk, adjuk a következőkben: Asszonyok: Bakayné, Weinbergerné, özv. Borlodánné, Friedné, Nikolics Bazilné (Temesvár), Schitterné, Grünwaldné, Blaháné, Erbeszkerné, Joanovicsné, Groszné, Feld Mórné, Patakyné, Dörreiné, Kmetykó Lajosné stb. Leányok: Heidenreich növ., Koczián növ., Szendrey Etelka, Bakay növ., Borlodán növ., Weiszberger növ., Témes növ., Pelz növ., Köpe növ., Berger növ., Grünwald Katicza, Romanecz növérek, Erbeszkern növérek, Piláti Hermina, Joanovics k. a., Braun kisasszony, Engelhardt növérek, Grosz Janka, Schwarcz Emma, Grosz Frida, Neuman Juliska, Petrisin k. a, Roth Czeczilia, Pataky Jolán, Stepka Katicza, Spitzer Zseni, Schäffer Róza, Vavra Emilia, Romanecz Anna, Rózsa Ilka, Borhegyi Anna, Péter Emilia, Buday Vilma, Szathmáry Juliska. — Az első négyest 80 pár tánczolta.

IRODALOM és MÜVESZET.

— **Kossuth Lajos „Ujabb Iratai"**, melyekre az Athenaeum-társulat nemrég előfizetést hirdetett, a jövő héten már szedés alá kerülnek. Az első kötet kézirata a napokban érkezett Helfy Ignácz orsz. képviselőhöz. Az „Ujabb Iratok" első kötete, mely az 1861—65-iki korszakot öleli fel, már októberben meg fog jelenni s kevéssel aztán követi a másik két kötet.

— **A „Magyar Szemle"**, ezen gondosan szerkesztett szépirodalmi és társadalmi folyóiratnak legujabb száma ismét változatos és gazdag tartalmu füzetet nyujtott olvasóinak. E vállalat, melybe fiatal iróink legjelesebbjei dolgoznak, valóban kiérdemelte eddig is a pártfogást sa magunk részéről is melegen ajánljuk a közönség figyelmébe. A lap előfizetési ára egész évre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr. Előfizethetni a „Magyar Szemle" kiadóhivatalában. (Budapest, VI. Uj-utcza 14. sz.)

— **Uj dalmü Gounodtól.** Gounod uj dalmüvet készül irni. A szöveget Mussetnek „Ne tréfálj a szerelemmel" czimü vigjátékából Barbier irta számára Musset örökösei ezt nem akarták engedni, de utóbb belenyugodtak a poétikus mü zenei feldolgozásába.

Közgazdaság.

Vegyes közlemények.

— **A bécsi nemzetközi gabonavásár** az idén augusztus hó 25. és 26. napján fog megtartatni és pedig ezuttal a városi közraktárakban, minthogy a rotunda tudvalevőleg a mező- és erdőgazdasági kiállitás által van lefoglalva.

Budapesti gabonatőzsde.

Julius 21.

Mérsékelt kinálat, jobb vételkedv. szilárd irányzat, 20,000 métermázsa forgalom. 2½—5 krral magasabb árak.

Tavaszi buza 7.01—02; őszi buza 7.4:—42; kukorica 5.40—42; zab 6.20—21; repcze 10.75.

Szeszüzlet.

Julius 21.

B. Szesz. Készáru nagyban 49.50; kicsinyben 50.—, hordó nélkül, per 100 liter, % beleértve 35 frt fogyasztási adót.

Hivatalos árfolyamok
a budapesti áru- és érték-tőzsdén.

Budapest, 1890 julius 21.

Magyar aranyjáradék 4%	102.05
„ papirjáradék 5%	99.10
„ vasuti kölcsön	—.—
„ keleti vasuti államkötvény, I. kibocs.	—.—
„ „ „ „ II. „	—.—
„ „ „ „ III. „	112.—
„ földtehermentesi kötvény	—.—
„ „ „ záradékkal	—.—
Temes-bánáti földtehermentesitési kötvény	—.—
„ „ földtehermt. kötv. záradékkal	—.—
Erdélyi földtehermentesitési kötvény	—.—
Horvát-szlavon földtehermentesitési kötvény	104.—
Magyar szölödézsmaváltsági kötvény	99.—
„ nyereménysorsjegy-kölcsön	139.—
Tiszaszabályozási és szegedi sorsjegy	127.50
Osztrák járadék papirban	88.25
„ „ ezüstben	89.25
„ „ aranyban	109.—
1860-iki államsorsjegyek	139.50
Osztrak-magyar bankrészvény	981.—
Magyar hitelbank-részvény	348.—
Osztrák hitelintézet-részvény	303.10
Ezüst	—.—
Cs. és kir. arany	5.51
20 frankos arany (Napoleond'or)	9.23
Német birodalmi márka	56.90
London	116.30
20 márkás arany	11.36

Felelős szerkesztő: **Vásárhelyi Béla.**

sost, finom mozdulattal odahajitva azt a megütközve álló gazda elé.

— Még két forint jár...

— Kettő? Hja, barátom, az engem egyáltalán nem érdekel. Mikor ön kinált, mindig hangoztattam, hogy jó lesz, elfogadom azt is, ha ideadja pénzemért. Nekem pedig ez az összes pénzem, amivel kinálása nélkül az első porczió szalonnát nyugodt lélekkel kifizethettem volna. Ön unszolt, ön eröltetett s miután pénzemért fogadtam el azokat, önnek semmi jussa sincs a további szóhoz. Volt szerencsém!

Törköly ur kétségbeesve kapta meg az első magyar szabadalmazott vendéglőkosztfizetési jogot ilyeténképp elmagyarázó uri ember frakkja szárnyát.

— De kérem, én nem tudhattam, mennyi pénze van az urnak.

— Hja, barátom, az nem az én dolgom. Miért nem kérdezte? En mindig pénzemért kértem s pénzemért tettem eleget szives unszolásának. Nincs több számolni valónk egymással.

Térköly ur éppen azon a ponton volt, hogy elereszti a frakkot s a gavallér csupasz nyakán próbál meg egy kisebb szabásu fojtogatási kisérletet, mikor hirtelen ördögi gondolat czikázott keresztül az agyán. Elereszteti vendégét s mosolyogva szólott:

— Jól van, ám legyen, kifogott rajtam. Ordögi ficzkó, mondhatom. Nem is követelek önön semmit tovább, sőt még egy forinttal is megajándékozom, ha a kedvemért megtesz valamit.

— S mi legyen az?

— Ha átmegy ide a szomszédba, Vinczellérhez s ott hasonlóképp jár el, mint nálam. Azt hiszem, étvágya nem csökkent s nagyobb czehhet csinál, mint a minőhöz itt volt szerencsém. Áll az alku?

Az idegen szó nélkül átvette a pengőt s félig-meddig kilépve a küszöbön, utánozhatlan intrikus mosolylyal szólott vissza:

— Áll... Csupán az az egy megjegyzésem van, hogy a szomszédjánál, Vinczellér urnál már — előbb voltam, ott is éppen igy cselekedtem s maga Vinczellér volt az, ki ide küldött, megreszkirozni a heczczet. Volt szerencsém!...

Törköly ur izzadva vakargatta meg a feje bubját. Mondanom se kell, hogy az esettel nem dicsekedett senkinek, de ez időtől fogva némi respektussal nyilatkozott Vinczellér Demeter észbeli tehetség felől. **V—ss.**

Anya és feleség.

(A „Róbert hadnagy" folytatása.)

Az „Aradi Közlöny" számára franczidból tordította:

(46. folyt.) **Török Tivadarné.**

— Mire, mire! — riposztirozott az ingerlékeny Souvageol — amen! véletlenségből papnak tartanak engem.

— Ejh! — felelt egy előkelő származásu fiatal tiszt — és ha ugy is volna, nincsen sértés a dologban és önnek nincs igaza, Souvageol.

— Ugyan ismételje még egyszer, fiatal ember.

— Igen, nincs igaza; és szegény Róbert pajtásunk inkább sajnálatra méltó, mint megrovandó; szegény fiu! Tudják-e, hogy minden arra mutat, hogy halálra itélik?

— Nos hát, aztán? Ha van itt valaki sajnálatra méltó, ugy az én vagyok, én, annyi igazságtalanságnak az áldozata. Hát azt hiszik, hogy az itéletet végre is hajtják? Ha én volnék, bizonyára nem; nekem nincsen szerencsém, az tudvalevő dolog, de ő! meglátják, ő eléri büntetésének enyhitését, és talán éppen csak elvesziti keresztjét és talán rangját és elküldik néhány évre hüvösre.

— Teringettét! mindez nem ijesztené meg önt, Sauvageol! Hanem Róbert nem hasonlit önhöz; én ismerem öt és ő inkább szeretné a halált, mint olyan büntetést, és ha mást nem, hát öngyilkosságot követne el.

— Ez már az ő dolga és az izlések a természettől függnek; de mit akarnak, hogy én tegyek a dologban? Hogyan, az ördögbe! ez az ur nekem nem tetszik, az bizonyos, és Chalandray őt hivja magához a kastélyba, és nem engem, legöregebb barátját az ezredben.

— És miért ne? — szakitá félbe a fiatal tiszt, aki Saint-Cyrből került az ezredhez — két pajtás, aki egymáshoz illik, aki szereti egymást... Nagyon természetes dolog!

— Ne szakitsanak félbe ott lenn, — folytatta Souvageol — elveszittetik velem gondolataim fonalát. Teszem fel, hogy bármelyik közülünk ott lett volna a de la Roche-d'Eon kastélyban jól elszállásolva, jól táplálva, mint egy franczia kormányzónál, szivar és likör nyakig; én csak tudhatok valamit, én, aki meg voltam hiva reggelire a kastélyba. Mit mondanának hozzá önök, ha megtudják, hogy ez a magánzó mindezt azzal hálálta meg, hogy a házi kisasszonynak tette a szépet, igyekezve öt elvonni kötelességétől?

— De hiszen amit te itt mondasz, Souvageol, az nincsen bebizonyitva.

— Nincsen bebizonyitva?! És a másikkal, Montmagny ezredes unokaöcscsével való félbeszakadt házasság, ez is semmiért történt talán? Ugyan hagyjanak már békét nekem! Én tudom mit beszélek és mikor elgondolom, hogy egy fattyu, még pedig egy garasnélküli ficzkó azt képzelte, hogy magáévá tesz egy örökösnét, becsületszavamra, ez megizzasztja az embert!

— Fattyu legyen! de van különbség fattyu és fattyu közt, és a mikor valaki egy herczegnének köszöni az életét, még pedig egy nagykövetnének, az már más!

— Na szép dolog! hát nem tudjátok, hogy a férje ott hagyta a herczegnét a faképnél a gyönyörü kaland folytán? Azután sehogyan sincsen bebizonyitva, hogy ez a nagy dáma nem jött az ezredes végett a malomba. Bizonyára nem akarta közölni a dolgot a kis hadnagyocskájával.

— Souvageol, ön nem tudja, mit beszélt, — vágott közbe fagyosan az ezredorvos — vigyázzon, kedvesem! ön azért rosszkedvü, mert az altisztek asztalához került, én ezt tudom érteni; hanem ez nem elég ok arra, hogy annyira rossz hatással legyen az absint az emberre.

— En nem tudom, mit beszélek? A mennydörgös mennykő! Mit énekel ön nekem itt abszintról? Hát én találtam fel mindezt véletlenségből? Ismerek valakit, aki annak a kapitánynak a titkárával beszélt, aki az egész vizsgálatot vezeti. Azt hiszem, az csak tudhat valamit.

— Lehetséges; hanem ön minden esetre nem cselekszik helyesen, ha ismétli, és nekem ugy tetszik, hogy rossz pajtáskodásra vall. Ehj! istenem! elhiheti, hogy nem igyekszem határtalan módon mentegetni Róbert hadnagyot; azonban neki hatalmas ellenségei vannak és elég dolga lesz, magát védeni a bünös cselekedetért, a mivel vádolják, anélkül, hogy ne kutassák egész multját, származásától fogva, életének legtitkosabb részleteig, megbélyegezve azokat, akiket létezése érdekel, vagy akik vonzalommal viseltetnek iránta. Ez a vizsgáló kapitány joga; hanem engedje meg, önnek megmondanom, nekünk sem jogunkban nem áll, sem nem tartozik a kötelességeimhez ez!

— Ah! már elvégezte mondókáját? Az ezredorvos igenlö fejmozdulattal felelt.

— Nos hát, én azt tanácslom önnek, hogy csapjon fel ügyvédnek. Azt mondják, hogy abban a mesterségben sok pénzt lehet szerezni, sokkal többet, mint ha az ezredben az érvágó kést forgatja és megszünteti a lázat.

— A mesterség dolgában, Souvageol higyjen nekem, nincsen jobb a vádlóénál, aminek ön minden alkalommal felcsap, kétségkivül azért, hogy kárpótolja magát az elmaradt elöléptetésért vagy a nem várt büntetésekért.

— Tessék? Affairet keres ön? Affairet velem?

— Sem nem keresem, sem nem kerülöm, önnel inkább, mint mással.

— Helyes! ezer ördög, nagyon helyes! E szerint megegyeztünk, hogy Róbert hadnagy a lovas-katonatisztek gyöngye. Először ő képtelen udvarolni barátja hugának, akinél vendégségben van, kivéve ha a kisasszony milliomos és ilyen esetben képes uj-fundlandi kutyává lenni, hogy elérje czélját. Másodszor Róbert hadnagy az ezred rabszolgája mindannyiszor, mikor ez nem kellemetlen neki, az az, hogy jöhet, mehet, szökhet ide, utonállhat ott, ahol éppen neki tetszik, lovaglópálczájával arczul ütheti elöljáróit, ha azok nincsenek megelégedve vele. Ah! de hiszen a huszárhadnagyok mestersége pompás és pokolian kényelmes, már ilyen formában legalább. Mikor nevezik már ki kapitánynak és a becsületrend lovagjának?

E pillanatban egy hatalmas hang kiáltott közbe a kávéház egyik szegletéből.

— El fogsz hallgatni már te viperanyelvü?!

— Lám! lám! — folytatta Souvageol, aki éppenséggel nem jött ki sodrából — ez a jó Chalandray lépett be; de hát nem vagyok már többé a barátod. Amit te itt mondasz, legalább is nem valami kedves dolog, édes Chalandray. De hát már kiküszöböltettem barátságodból Róbert hadnagy által.

— Csak ma veszi ön ezt észre, uram? — felelt Móricz hevesen — akkor ez nem válik becsületére élettársának. Igen, a Róbert hadnagygyal való érintkezés tanitott engem arra, hogy megkülönböztessem az olyan tiszteket, mint ő, az olyan fajta tisztektől, mint amelyekhez ön is tartozik; igazi kávéházi és dohányzószobai oszlopok, akik nem valók egyébre, mint hogy sarat dobjanak az erényre, becsületre, loyálitásra és megbecstelenitsék az egyenruhát, amit viselni engednek nekik. Ha ön nincsen megelégedve azzal, amit én önnek mondtam, tessék csak beszélni.

(Folytatása következik.)

VASUTI VONATOK MENETRENDJE.

Aradról—Budapestre.

Állomások		Személy vonat	Gyorsvonat	Személy-vonat	Vegyes-vonat	Vegyes-vonat
Arad	indul	12.10 d. u.	7.45 reg.	9 05 este	6.46 reg.	5.22 d. u.
Kurtics	„	12.37 „	8.10 „	9.36 „	7.25 „	6.03 este
Csaba	„	1.54 „	9.14 „	11.05 éjjel	8 51 d. e	7.51 „
Szolnok	„	4.47 „	11.51 „	2.25 reg.	érkezik	érkezik
Budapest	érkezik	7.45 este	1.55 d. u.	5.50 „	—	—
Bécs d. v. t.	„	6.05 reg.	7.— este	1.10 d. u.	—	—

Budapestről—Aradra.

Állomások		Személy-vonat	Gyorsvonat	Személy-vonat	Vegyes-vonat	Vegyes-vonat
Bécs d. v. t.	*indul*	11.— éjjel	8.— reg.	3.25 d. u	—	—
Budapest	„	8.15 reg.	2.— d. u.	9.40 este	—	—
Szolnok	„	11.18 d. e.	4.20 „	1.12 éjjel	—	—
Csaba	„	2.18 d. u.	6.47 este	3.55 reg.	4.40 reg.	4.03 d. u.
Kurtics	„	3.23 „	7.46 „	5.01 „	6.11 „	6.12 este
Arad	érkezik	3.50 „	8.10 „	5.27 „	6.45 „	6.45 „

Aradról—Gyulafehérvárra és vissza.

Állomások		Személy-vonat	Személy-vonat	Vegy. vonat	Állomások		Személy-vonat	Személy-vonat	Vegy vonat
Arad	ind.	4.10 du.	5.50 reg.	2.20 du	*Predeál*	*ind.*	9.12 éj.	9.12 éj.	—
Gyorok	„	4.46 „	6.28 „	3.05 „	*Brassó*	„	10.32 „	4.— reg.	—
Paulis	„	4.58 „	6.34 „	3.22 „	*Kolozsvár*	„	11.02 „	8.30 d. e.	—
Radna	„	5.16 „	6.52 „	3.39 „	*Tövis*	„	4.51 reg	12.59 d.u.	—
Soborsin	„	6.33 „	8.20 d. e	érk.	Gyulafehérv.	„	5.27 „	1.33 „	—
Maros-Illye	„	7.38 est.	9.32 „	—	Piski	„	7.10 „	3.37 „	—
Déva	„	8.14 „	10.18 „	—	Déva	„	7.26 „	3.53 „	—
Piski	„	8.43 „	10.44 „	—	Maros-Illye	„	8.10 „	4.48 „	—
Gyulafehérv.	érk.	10.10 éj.	12.19 d.u.	—	Soborsin	„	9.17 d.e.	5.56 „	—
Tövis	„	10.44 „	12.58 „	—	Radna	„	10.38 „	7.36 est	5.49 r.
Kolozsvár	„	4.53 reg.	5.28 „	—	Paulis	„	10.51 „	7.50 „	6.06 „
Brassó	„	5.20 „	10.31 éj.	—	Gyorok	„	11.03 „	8.03 „	6.24 „
Predeál	„	6.46 „	6.45 reg.	—	Arad	érkezik	11.38 „	8.38 „	7.66 „

Aradról—Temesvarra és vissza.

Állomások		Vegyes-vonat	Vegyes-vonat	Állomások		Vegyes vonat	Vegyes-vonat
Arad	indul	6.18 reg.	4.18 d.u.	Temesvár	indul	6.30 reg.	1.10 d.u.
Uj-Arad	„	6.40 „	4.40 „	Orczifalva	„	7.49 „	2.19 „
Németság	„	7.05 „	5. 5 „	Vinga	„	8.16 „	2.46 „
Vinga	„	7.38 „	5.33 „	Németság	„	8.37 „	3.03 „
Orczifalva	„	7.56 „	5.50 „	Uj-Arad	„	9.09 „	3.41 „
Temesvár	érkezik	9.04 „	6.50 „	Arad	érk.	9.25 „	3,55 „

Aradról—Szegedre és vissza.

Állomások	Gyors v.	Szem. v.	Vegy. v.	Állomások	Gyors v.	Szem. v.	Vegy. v.
Arad ind.	6.50 reg.	4.— d.u.	—	*Bécs ind.*	8.25 d.e	9.— d.e.	10, éj.
Szt.-Tamás „	7.12 „	4.25 „	—	*Budapest* „	1.40 d.u.	7.— este	7,45 reg.
Pécska „	7.26 „	4.42 „	—	*Szabadka* „	2.35 „	7.40 „	9.51 d.e.
Battonya „	7.49 „	5.11 „	—	Szeged „	5.10 „	3.— reg.	2,— d.u.
Tompa „	7.59 „	5.21 „	—	Szőreg „	5.21 „	3.16 „	2.32 „
Pereg „	8.07 „	5.31 „	4.32 reg.	K.-Zombor „	5.53 „	4.— „	3.20 „
M.-hegyes „	8.29 „	6.06 „	4.56 „	Makó „	6.10 „	4.40 „	4.— „
Cs.-Palota „	8.47 „	6.27 „	5.27 „	Apátfalva „	6.27 „	4.58 „	4.25 „
Nagylak „	9.01 „	6.50 „	5.55 „	Nagylak „	6.45 „	5.20 „	4.52 „
Apátfalva „	9.19 „	7.19 „	6.50 „	Cs.-Palota „	6.59 „	5.36 „	5.14 „
Makó „	9.37 „	7.50 „	7.08 „	M.-hegyes „	7.24 „	6.20 „	5.39 „
K.-Zombor „	9.49 „	8.08 „	8.— „	Pereg „	7.34 „	6.34 „	—
Szőreg „	10.20 „	8.48 „	8.15 „	Tompa „	7.42 „	6.44 „	—
Szeged érk.	10.30 d.e.	9.— este	—	Battonya „	7.53 „	6.58 „	—
Szabadka „	1.20 d.u.	—	—	Pécska „	8.16 „	7.29 „	—
Budapest „	2 19 „	7.20 reg.	—	Szt.-Tamás „	8.28 „	7.44 „	—
Bécs „	8.54 este	12.55 d.u.	—	Arad érk.	8.— este	8.10 „	—

Mezőhegyesről—Kétegyházára és vissza

Állomások		Vegy. v.	Vegy. v.	Állomások		Vegy. v.	Vegy. v.
Mezőhegyes	indul	8.35 reg.	7.30 este	*Budapest*	*indul*	9.40 este	8.15 reg.
Kamarásmajor	„	8.48 „	7.41 „	Kétegyháza	„	4.35 reg.	3.05 d, u.
Kovácsháza	„	9.15 „	8.06 „	Bánkut	„	4.52 „	3.26 „
Bánhegyes	„	9.38 „	8.28 „	M.-Bodzás	„	5.04 „	3.45 „
M.-Bodzás	„	10.— „	8.49 „	Bánhegyes	„	5.20 „	4.06 „
Bánkut	„	10.15 „	9.03 „	Kovácsháza	„	5. 6 „	4.30 „
Kétegyháza	érkezik	10.35 „	9.20 „	Kamarásmajor	„	5.58 „	4.53 „
Budapest	„	7.45 „	5.50 reg.	Mezőhegyes	érkezik	6.10 „	5.05 „

Aradról—Gurahonczra és vissza.

Állomások	Gyorsv.	Szem. v.	Vegy. v.	Állomások	Gyorsv.	Szem. v.	Vegy. v.
Budapest ind.	8.15 d. e.	.40 este	—	Gurahonez ind.	4.20 reg.	3,20 d. u.	12,40 d. u.
Arad „	4.40 d. u.	6.30 reg.	3.— reg.	Almás-Alcsil „	4.39 „	3.41 „	12,53 „
Ötvenes „	4.57 „	6.50 „	3.25 „	Borossb.-B. „	5.16 „	4.16 „	1,43 „
Zimánd „	5.05 „	7.02 „	3.40 „	Repszeg „	5.35 „	4.41 „	2,11 „
Uj-Szt-Anna „	5.34 „	7.40 „	4.20 „	Bokszeg-Beél „	5.46 „	4.54 „	2,30 „
Kerek „	5.42 „	7.48 „	4.30 „	Borosjenő „	6.11 „	5.26 „	3,10 „
Világos „	5.58 „	8.04 „	4.55 „	Apatelek „	6.23 „	5.40 „	3,27 „
M.-Magyarád „	6.07 „	8.13 „	5.05 „	T.-Kurtakér „	6.38 „	5.59 „	3,52 „
Pankota „	6.24 „	8.30 „	5.30 „	Pankota „	7.04 „	6.35 „	4,35 „
T.-Kurtakér „	6.45 „	8.53 „	6.04 „	M.-Magyarád „	7,12 „	6.44 „	4,45 „
Apatelek „	6.57 „	9.08 „	6.25 „	Világos „	7.20 „	6.54 „	5,— „
Borosjenő „	7.08 „	9.22 „	6.55 „	Kerek „	7.32 „	7,12 „	5,20 „
Bokszeg-Beél „	7.31 „	9.49 „	7.30 „	Uj-Szt-Anna „	7,45 „	7,30 „	5,40 „
Repszeg „	7.43 „	10.01 „	7.44 „	Zimánd „	8.05 „	7,53 „	6,10 „
Borossb.-B. „	8.03 „	10.24 d. e.	8.20 d. e	Ötvenes „	8,13 „	8,02 „	6,20 „
Almás-Alcsil „	8.29 este	10,52 „	8,56 „	Arad érk.	8,30 „	8,23 este	6,45 „
Gurahonez érk.	8.45 „	11.10 „	9,20 „	*Budapest* „	7,45 este	5,50 reg	—

Uj-Szt.-Annáról—Kétegyházára és vissza

Állámások		Vegy. v.	Vegy. v.	Állomások		Vegy. v.	Vegy. v.
Uj-Szt-Anna	indul	8,— reg.	6,— este	*Budapest*	*indul*	9.40 este	8.15 reg.
Simánd	„	8.31 „	6,29 „	Kétegyháza	„	4.45 reg.	3,— d. u
Kisjenő-Erdőhegy	„	9,08 „	7.— „	Elek	„	5,05 „	3,20 „
Sikló	„	9,37 „	7.27 „	Ottlaka	„	5,18 „	3,31 „
Ottlaka	„	9,51 „	7.39 „	Sikló	„	5,33 „	3.43 „
Elek	„	10. 7 „	7.55 „	Kisjenő-Erdőhegy	„	6,15 „	4.20 „
Kétegyháza	érkezik	10,22 „	8,10 „	Simánd	„	6,41 „	4,47 „
Budapest	„	7,45 este	5.50 reg.	Uj-Szt-Anna	érkezik	7,10 „	5,15 „

Borosjenőről—Csermőre és vissza

Állomások		Vegy. v.	Állomások		Vegy. v.
Arad	indul	6.30 reg	Csermő	indul	4,10 d. u
Borosjenő	„	9,30 „	Borosjenő	érkezik	5,10 „
Csermő	érkezik	10,30 „	Arad	„	8.23 este

Hirdetések

507—2* felvétetnek

a kiállitási üzleti irodában a helybeli és vidéki,

ugyszinte a

„KIÁLLITÁSI LAPOK“

részére,

továbbá a Csóty-féle diszoszlopokra.

Hirdetések feladásakor a kiállitási területre való belépti jegyek ára megtérittetik.

Magyar kir. államvasutak.

53707 | 90 szám.

Pályázati hirdetmény

darabos és koczka szén szállitása iránt.

A m. kir. államvasutak igazgatósága alkalmazottai magán szükségletének részbeni fedezésére, valamint a személykocsik és hivatalos helyiségek fütésére 1890 évi október hótól 1891 évi deczember hó végéig szükséges mintegy 4500 tonna darabos vagy koczka szén szállitása iránt ezennel nyilvános pályázatot hirdet a következő módozatok és feltételek mellett.

1. A fent kitüntetett mennyiség csak megközelitő előirányzatot képez, minélfogva az, az általános szállitási feltételek 11 §-ának b] pontja értelmében egy negyedrészszel az igazgatóság szabad tetszése szerint felemelhető vagy leszállitható.

2. A szállitás az anyagok szállitására vonatkozó 24722 | 76 számu általános és a barna-s kőszénre vonatkozó 9460 | 79 sz. különleges feltételek alapján eszközlendő.

Ezen szállitási feltételek a pályázati határidőig a m. kir. államvasutak anyag és leltár beszerzési szakosztályánál (Budapest, Andrássy-ut 75 sz. a. I. em.) és az üzletvezetőségeknél naponkint a hivatalos órákban megtekinthetők vagy a budapesti nyomtatványtárnál a megállapitott ár előzetes lefizetése vagy beküldése mellett posta utján megszerezhetők, megjegyezhetik, hogy az általános feltételekért 25 kr., a különleges feltételekért 15 kr. fizetendő.

Mindegyik ajánlóról feltételeztetik, hogy a fenebbi feltételeket jól ismeri és azokat, a mennyiben jelen hirdetmény folytán változást nem szenvednek egész terjedelmükben elfogadja.

3. A fent kitüntetett szén mennyiség a szükséghez képest havi részletekben még pedig túlnyomó részben a téli hónapokban szállitandó és az időnkénti lényeges havi szükséglet mindig a megelőző hó második felében fog megrendeltetni.

4. A különleges feltételek 4 §-a értelmében ingyen szállitandó túlsuly úgy a kőszénre, mint a régibb képződésü barna szénre nézve 2 százalékban állapittatik meg.

Ujabb képződésü barna szén (lignit) valamint az oly tulajdonsággal biró szén, mely a tüzelésnél összesül s ez által az égési folyamatot meggátolja, a tüzet eloltja, az ezuttal biztositani szándékolt szükséglet fedezésénél tekintetben nem vétetik.

5. A szállitás a magy. kir. államvasutak központi hálózatának továbbá a volt magyar nyugoti vasut magyar vonalainak, a bpest-pécsi vasut és a magyar északkeleti vasut valamely állomására bérmentve eszközlendő és a beszállitási hely az ajánlatban pontosan kiteendő; megjegyeztetik, hogy a szén a különleges feltételek 6 §-a értelmében vasuti vagyonokba rakva adandó át a megállapitott szállitási helyen.

6. Az ajánlatban minden kétséget kizáró módon megnevezendő azon bánya, hol az ajánlott szén termeltetni fog, és fentartja magának az államvasutak igazgatósága a jogot, hogy kiküldött közegei által erről bármikor meggyőződést szerezhessen.

7. Mindazon czégek, melyek mindeddig nem állottak szállitási viszonyban a m. kir. államvasutakkal, tehát előttünk ismeretlenek, tartoznak szállitási képességüket és magbizhatóságukat igazoló kereskedelmi kamarai bizonyitványt az ajánlathoz csatolni.

8. Az ajánlatban határozottan hogy az kiteendő, ajánlott szén hazai vagy külföldi származásu e. A belföldinek jelzett szén akkor fog hazai származásunak tekintetni, ha ez azon kereskedelmi és iparkamara által kiállitott bizonyitványnyal igazoltatik, a melynek kerületében a termelési hely fekszik.

9. Az ajánlatban kiteendő, hogy az ajánlott szén mily gőzfejlesztő képességgel bir, azaz hogy egy klgr. szén hány kilogramm vizet gőzölögtet el, továbbá az éghetlen részek százalék mennyisége és a calorikus értéke.

10. A szénnek ára tonnánként a vasuti kocsikba rakva bérmentve a m. kir. államvasutak központi hálozatának, vagy a volt magyar nyugoti magyar vonalai, a budapest-pécsi és magyar északkeleti vasút valamely állomására szállitva és pedig külön a darabos és külön a koczka szénre nézve számokkal és betükkel olvashatóan teendő ki, — de kiteendő egyszersmind az ajánlatban a szénnek ára a vasuti kocsikba felrakva, bérmentve a termelési helyhez legközelebb eső vasuti állomásra is.

Ajánlatok melyekben javitások és vakarások fordulnak elő, figyelembe vétetni nem fognak.

11. Megengedtetik, hogy a fentebb kitüntetett egész mennyiségre, vagy annak csak egy részére tétessék ajánlat.

12. Minden ajánló köteles a m. kir. államvasutak igazgatóságának kivánatára próbaszenet szállitani; mely próbaszén az ajánlati ár alapján fog fizettetni.

13. Mindegyik szállitó köteles a munkaképtelenné vált vagy elhalt és nyugdijigényre nem jogositott alkalmazottak, illetőleg családtagjaik segélyezésére létesitett alaphoz a szállitásai után érdembe hozandó összegek 1/10 (egy tized) százalékával hozzá járulni mely járulék a kifizetés alkalmával levonásba fog hozatni.

14. Az 50 kros bélyeggel ellátott ajánlatok lepecsételve ezen külczimmel: »Ajánlat darabos és koczka szénre 53707 | 90 számhoz« 1890. évi augusztus hó 5-ének déli 12 órájáig az anyag és leltár beszerzési szakosztálynál benyujtandók, vagy posta utján beküldendők.

15. Bánatpénz gyanánt az egy évre ajánlott mennyiség értékének megfelelő 6% készpénzben, vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban 1890. évi augusztus hó 4-ének déli 12 óráig a m. kir. államvasutak budapesti főpénztáránál leteenndő. Az értékpapirok a névérték 90 százalékával, ha azonban árfolyamuk a névértéken alul áll a napi árfolyam 90 százalékával számittatnak. Az ajánlatban a megtörtént letétel megemlitendő, az arról nyert elismervény azonban nem csatolandó az ajánlathoz.

16. Mindegylk ajánló tartozik az általános feltételek 5 §-ában kitett határidőtől eltérőleg ajánlatával az a felett hozandó határozatig kötelezettségben maradni.

17. Ezen feltételektől eltérő ajánnlatok, továbbá olyanok, melyek nem a kitüzött határidőig érkeznek vagy táviratilag tétetnek, — végre oly ajánlatok melyekre nézve az előirt bánatpénz le nem tétetett nem fognak figyelembe vétetni.

18. A m. kir. államvasutak igazgatósága fentartja magának a jogot, kogy az ajánlatok közt, — tekintet nélkül az arra — szabadon választhasson, továbbá, hogy az ajánlott mennyiségből tetszés szerinti részmennyiség szállitását engedhesse át, ha csak az illető ajánlatban az ellenkező világosan ki nem köttetik és végre, hogy a czél elérésére másféle intézkedéseket tehessen.

Budapest, 1890. julius hóban

A m. kir. államvasutak igazgatósága.

(Utánnyomat nem dijaztatik.)

Első minőségü, minden időjárást ellenálló

„Fedélcserepek“

Aradra

és minden más vasuti állomásra szállitva

jutányos áron

kapható

Első szászrégeni tutajkeresk.-társulat

és

Schleissner és Braun Béni czégnél

498—2—3 **Pécskán.**

770—1890. 512. 1—1—

Árverési hirdetményi kivonat.

A battonyai kir. jbiróság mint telekkönyvi hatóság közhirré teszi hogy a pécskai kir. kincstári uradalom végrehajtatónak Varga Sándor végrehajtást szenvedő elleni 385 frt 66 kr tőkekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a szegedi kir. törvényszék (a battonyai kir. jbiróság] területén lévő és Kunágota községben fekvő 71. számu belsőség és ehhez tartozó $2^{500}/_{1600}$ hold külsőségre az árverést 900 frtban ezennel megállapitott kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1890. évi augusztus hó 9-ik napján délelőtt 9 órakor** Kunágota községházánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltás áron alól is eladatni fog.

Arverezni szándékozók tartoznak ingatlan becsárának 10 százalékát, vagyis 90 frtot készpénzben, vagy az 1881:60. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számitott és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában, kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881 : 60. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

Battonyán 1890 évi május hó 9-napján.

A battonyai kir. jbiróság mint tlkvi hatóság.

Petrovics György,
kir. jbiró.

6258—1890. 478.3—3

Hirdetmény.

Több izben tapasztaltam s az ellen panasz is emeltetett, hogy serdülő ifjak és felnőtt egyének is flóber, elvétve más fegyverekkel is a város területén, utczákon és köztereken lövöldöznek, az éneklő madarákat pusztitják s lövöldözéseikkel veszélyessé válnak.

Ennélfogva annak üzését ezennel betiltom s felhivom a város közönségét, hogy a város területéni lövöldözést beszüntessék, mert ujabban felmerülő esetek alkalmával a fegyverek elkobzásával és az 1879. évi kihágási törvény 115. §-a értelmében pénzbirsággal fognak büntettetni.

Megemlitem azonban, hogy minden egyes oly alkalommal, midőn az ezen tilalom elleni kihágást kiskorú, illetve fegyver használatra fel nem jogositható egyének követik el, azokért a szülők fognak felelősségre vonatni.

Egyben közrendészeti szempontból a sárkányozást a város lakott területén, telefon és távirda-hálózat által bevont területeken és közutakon betiltom.

Ennélfogva felhivom a szülőket, hogy gyermekeiket attól eltiltsák, mert különben a gyermekek czen a kocsikázókra veszélyes, épületek és távirda-sodronyokra káros kihágásaikért és az okozott károkért a szülők fognak felelősségre vonatni.

Arad, 1890. julius hó 1-én.

Sarlot,
fökapitány.

57589 | C. II. szám. 503. 3—3.

Hirdetmény.

(Közvetlen forgalom Ausztria-Magyarország, Szerbia, Bulgária és Törökország között) (Kivételes dijszabás sörre és üresen visszamenő sörös hordókra.)

Az Ausztria-Magyarország, Szerbia, Bulgária és Törökország közöttr közvetlen forgalomban f. évi augusztus hó 1-ével kivételes dijszabás lép életbe, mely a cs. k. osztrák államvasutaknak *Budweis, Graz, Linz, Pilsen, Plsenez, Protivin, Redl-Zipf, Saaz és Wittingau,* a szab. osztr. magyar államvasut társaságnak *Bécs és Temesvár-Józsefváros,* a cs. k. szab. Nándor császár északi vasut *Bécs,* a magy. kir. államvasutaknak *Köbánya és Ujvidék,* a szerb államvasutaknak *Belgrád és Nis* és a bolgár államvasutaknak *Szófia* államáról, a bolgár államvasútak *Burgas* valamint a keleti vasútak *Philippopel, Dedeaghadje, Saloniki és Konstantinápoly* állomásaira szállitandó *sörre* és bármely súlyban *üresen vissza térő hordókra* nézve közvetlen, az eddig szállitási költségekkel szemben tetemesen mérsékelt dijtételeket tartalmaz.

A szállitó közönség figyelmét ezuttal ismételten a fuvar levél adatainak pontos és világos, — lehetőleg franczia nyelven is eszközlendő, — kitöltésére, valamint a szükséges vámokmányok csatolására különösen felhivjuk.

Az uj dijszabás, valamint a franczia szöveggel is ellátott fuvar levél példányai a részes vasútigazgatóságoknál kaphatók.

Ezen dijszabás által a f. évi április 1-én Saloniki felé életbe léptetett kivételes sör dijszabás hatályon kivül helyeztetik.

Budapest, 1890. julius hó 12-én.

Az igazgatóság
a többi részes vasútak nevében is.
(Utánnyomat nem dijaztatik.)

Hirdetmény.

Azokat akik Arad szab. kir. város törvényhatósága területén vámszedési joggal birnak ezennel felhivom, hogy ezen joguk igazolása iránti kérvényüket a f. é. junius hó 25-től számitott két év alatt az 1890 évi I. t.-cz. 92 §. által előlirt alakban hozzám bemutassák, minthogy ellen esetben joguk gyakorlata be fog szüntettetni.

Arad, 1890. julius 9.

Salacz
királyi tanácsos polgármester.

Hirdetmény.

A városi törvényhetósági bizottság 15266 | 434 1886. sz. alatt kelt határozatával hozott, és a nm m. kir belügyminiszterium 67690. 1888. sz. alatt kelt intézményével jóváhagyott szabályrendelet alapján felhivatik a város közönsége, hogy a kertekben különösen almafákon mutatkozó vértetüt, a mutatkozáskor azonnal a kapitányi hivatalnál bejelentse.

Egyidejüleg vértetü (Schitzoneura lanigera) rövid ismertetése és irtásának módja, a nagym. m. kir. belügyminiszterium 14963 | 1885. sz. intézvényével leküldött utasitás alapján a következőkben közöltetik.

a) A vértetü könnyen észrevehető, mert hátát és testének végét fehér gyapjuszerü pehely boritja, és a vékony fa ágaknak a földfelé eső részén nagyobb számba össze csoportosul, miáltal szembetünő fehér foltot képez.

b) Meglepet fiatalabb csemeték és oltó galyak fertőtlenitésére ajánltatik 50 gramm fekete szappan 100 gramm kozmaszesz (anyl alkohol) 200 gramm borszesz és 650 gramm vizből álló keverék, mellyel a galyak és csemetéknek a rovar által ellepett részei gondosan bekenendők.

Meglepett öreg fák petroleummal, fiatalabb fák 3 rész petroleum, 1 rész vizből álló keverékkel jól beecsetelendő.

Miután a vértetü a gyümölcsfák gyökerein telel át a meglepett fa körül a föld a felső gyökerig kiásandó, oltatlan tört mésszel behintendő és földdel ismét betakarandó.

Oltó galyaknak más község határából vagy a nyugot európai államokból behozatala szigoruan eliltattt.

Aradon; 1890. junius hó 21-én.

Sarlot s. k.
fök apitány.

Nyomatott az „Aradi nyomdatársaság“ nyomdájában.